

Z obsahu:

**Vztah Ježíše k Otci
nám zjevuje tajemství**

Trojice

Jan Pavel II. při
generální audienci
10. března 1999

– strana 2 –

Prorok Amos

Hlasatel pokání,
který se nedá umlčet

– strana 4 –

Prorok Ozeáš

Nevyslyšený hlasatel
pokání

– strana 4 –

Láska do krajnosti

Joachim kardinál
Meisner

– strana 5 –

Kněžská důstojnost

Z knihy Pět papežů
otce Pia

– strana 7 –

**Podívat se
na Boží tvář**

Joachim kardinál
Meisner

– strana 8 –

**Rozmluva duše s Ot-
cem při adoraci Kříže**

– strana 8 –

Smrt na kříži

Bolestný růženec se
Svatým otcem – V.

– strana 10 –

Vztah Ježíše k Otci nám zjevuje tajemství Trojice

Vzájemné zjevení Syna a Otce

Jak jsme viděli v předchozí katechezi, Ježíš svými slovy a svými činy udržuje se »svým« Otcem zcela zvláštní vztah. Evangelium sv. Jana zdůrazňuje, že to, co sděluje lidem, je ovocem této vnitřní a jedinečné jednoty. *Já a Otec jsme jedno.* (J 10,30) A dále: *Všechno, co má Otec, je moje.* (J 16,15) Existuje recipocita mezi Otcem a Synem v tom, co vědí jeden o druhém (srov. J 5,19; 10,38), i v tom, co vlastní: *Všechno mé je tvé a všechno tvé je mé.* (J 17,10) Je to vzájemná výměna, která nachází svůj plný výraz ve slávě, jaké Ježíš dosahuje od Otce v nejvyšší službě smrti a vzkříšení poté, co sám připravil Otcí slávu během svého pozemského života: *Otče, přišla ta hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe... Já jsem tě oslavil na zemi... Nyní oslav ty mne u sebe.* (J 17,1.4n)

Tato bytostná jednota s Otcem nejen že doprovází Ježíšovu čin-

nost, ale dává kvalitu celému jeho bytí. »Vtělení Božího Syna zjevuje, že Bůh je věčný Otec a že Syn je soupodstatný s Otcem, totiž že je v něm a s ním jediný Bůh.« (KKC 262) Evangelista Jan upozorňuje, že právě na tento božský nárok reagují nábožnější předáci národa a nesnášejí skutečnost, že Ježíš nazývá Boha svým Otcem a že se tedy činí rovný Bohu (J 5,18; srov. 10,33; 19,7).

Silou tohoto souzvuku mezi bytím a konáním, ať už slovy, anebo činy, zjevuje Ježíš Otce: *Boha nikdy nikdo neviděl. Jednorozený Syn, který spočívá v náruči Otcově, ten jej zjevil.* (J 1,18) »Obliba« (predilectio), které se Ježíš těší, je vyjádřena při jeho křtu podle vyprávění synoptických evangelistů (srov. Mk 1,11; Mt 3,17; Lk 3,22). Evangelista Jan ji přivádí až k jejím kořenům v Trojici, dokonce až k tajemné existenci Slova »u« Otce (J 1,1), který jej zplodil od věčnosti.

Tajemství Božího otcovství

Reflexe Nového zákona a pak i teologie, která se o ni opírá, tím, že vychází ze Syna, prohlubuje tajemství Božího otcovství. Otec je ten, kdo v životě Trojice představuje **absolutní počátek**: ten, který nemá vznik a z něhož pramení božský život. Jednota mezi třemi osobami je **spolusdílením jediného božského bytí**, ale to probíhá v dynamice vzájemných vztahů, které mají v Otcí svůj zdroj a základ. »**Je to Otec, kdo plodí, Syn, který je plozen, a Duch, který vychází.**« (Lateránský koncil IV: Ds 804)

K tomuto tajemství, které nekonečně překračuje naši inteligenci, nám Jan nabízí klíč, když ve svém prvním listu prohlašuje: *Bůh*

je láska (1 J 4,8). Tento vrchol zjevení naznačuje, že **Bůh je agape, totiž bezúplatné totální darování sebe sama**, o kterém nám Kristus podal svědectví obzvláště svou smrtí na kříži. V Kristově oběti se projevuje nekonečná láska Otce ke světu (srov. J 3,16; Řím 5,8). Schopnost nekonečně milovat, darovat se bez výhrad a bez míry je vlastní právě Bohu. V síle této své bytostné Lásky, ještě dříve než stvořil svět, je Otcem tohoto božského života: **milující Otec, který plodí milovaného Syna a dává spolu s ním vznik Duchu svatému, osobě – Láске ve svazku vzájemného sdílení.**

Na tomto základě chápé křesťanská víra rovnost tří božských osob: Syn a Duch jsou rovni Otcí nikoliv jako autonomní principy, jako by byli tři bohové, nýbrž tím, že nakolik přijímají od Otce všechno božský život, odlišují se od něho i navzájem v rozličnosti těchto vztahů. (Srov. KKC 254)

Dar lásky ve spoluúčasti na božském životě

Veliké tajemství, **tajemství lásky**, tajemství nevyslovitelné, před nímž slovo musí ustoupit mlčení v úžasu a v klanění. Božské tajemství, které nás vyzývá a strhuje, neboť skrze milost nám byla nabídnuta **účast na tomto životě Trojice díky vykupitelskému vtělení Slova a daru Ducha svatého**: *Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.* (J 14,23)

Vzájemnost mezi Otcem a Synem se tak stává pro nás věřící **principem nového života**, který nám dovoluje, abychom měli účast na téže plnosti božské-

ho života: *kdo vyznává, že Ježíš je Syn Boží, v tom zůstává Bůh a on v Bohu.* (1 J 4,15) Tvorové žijí dynamikou života Trojice takovým způsobem, že **všechno směřuje k Otcí skrze Ježíše Krista v síle Ducha svatého**. To nám zdůrazňuje Katechismus katolické církve: »Celý křesťanský život je společenstvím s každou z božských osob, aniž by se jakkoliv oddělovaly. Kdo vzdává chválu Otcí, vzdává ji i Synu a Duchu svatému.« (KKC 259)

Eschatologická perspektiva

Syn se stal *prvorozeným z mnoha bratrů* (Řím 8,29); skrze svou smrt **nás Otec znovu zrodil** (1 Pt 1,3; také Řím 8,32; Ef 1,3), takže v Duchu svatém jej můžeme volat stejným výrazem, jaký použil Ježíš: *Abba.* (Řím 8,15; Gal 4,6) Sv. Pavel dále vysvětluje toto tajemství, když říká, že *nás Otec uschovil k účasti na dědictví věřících ve světě. On nás totiž vytrhl z moci temnoti a přivedl do království svého milovaného Syna.* (Kol 1,12-13) A Apokalypsa takto popisuje eschatologický osud toho, kdo bojuje a vítězí spolu s Kristem nad mocí zla: *kdo zvítězí, toho vezmu k sobě na svůj trůn, jako i já jsem zvítězil a usedl se svým Otcem na jeho trůně* (Zj 3,21). Tento Kristův slib před námi otevírá úžasnou perspektivu spoluúčasti na nebeském vnitřním životě s Otcem.

L'Osservatore Romano
11. 3. 1999
Mezitulky a zvýraznění
redakce Světla

Král přichází

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně

Touto nedělí vstupuješ do posledního týdne čtyřicetidenního postu. Tyto dny by měly být vyvrcholením rozhodujícího obratu v tvém duchovním životě. *Hle, přichází k tobě tvůj Král, tichý, sedí na oslátku.*

Jakého se mu u tebe dostane uvítání? Připravil ses na toto přijetí tak, aby se nestalo, že tvůj Král nad tebou zapláče, protože jsi nepoznal, co je ti ku pokojí?⁽¹⁾ Odpovídáš si s opravdovou upřímností na otázku, kdo to je? Je to Ježíš z galilejského Nazareta, kde jej Panna počala z Ducha svatého jakožto Božího Syna. *Ačkoliv má božskou přirozenost, nic nedbal na svou vznešenost, že je rovný Bohu, ale zřekl se sám sebe.*

Chceš-li jej přijmout tak, jak zasluhuje, nespokoj se s tím, že jej budeš vítat jako nejvyššího Pána. Chce ti zjevit jinou podobu slávy, která nespočívá v božské velebnosti. Jeho velikost se ti proti všemu lidskému očekávání odhaluje naopak v tom, do jaké míry se Ježíš Kristus jako pravý Bůh ponížil, když přijal přirozenost služebníka. Proslaví se tím, že se stává poslušným. Kam až chce zajít Boží Syn ve své poslušnosti, toho máš být svědkem právě v těchto dnech.

Když tedy má k tobě vstoupit nejhlubší, vskutku královské Pokoření, neváhej prostříti na cestu svůj plášť, polož pod jeho nohy všechno, čím se před sebou i před druhými marnivě přikrašluješ. S upřímnou a opravdovou radostí vyjdi vstříc božské Poslušnosti. Jestliže totiž ty ji nepřijmeš a váháš oslavovat podivuhodnou slávu nejpokornějšího Služebníka, *kamení bude křičet.*⁽²⁾

Dříve však, než jeho průvod vstoupí do chrámu tvého srdce, přičiň se ze všech sil, aby v něm našel to, co zde hledá, aby bylo skutečným domem modlitby. Uchraň jej zklamání, že by musel vstoupit do lupičského doupěť⁽³⁾, plného rozličného zboží, kterému se tu holduje a se kterým se kupčí. Vyžeň sám se vši rozhodností všechny a všechno, co se tu nepatřičně zabydlelo, a udělej tak čisté a tiché místo svému Pánu. Chceš-li patřit k pokolení těch, kdo po něm touží, kdo hledají jeho tvář, sluší se, abys měl *nevinné ruce a čisté srdce*, abys zcela přestal bažít po marnosti⁽⁴⁾.

Jak vidíš kolem sebe, stále je dosti těch, kterých se nemile dotýká, že se Ježíši při jeho příchodu dostává tak slavného a radost-

ného přijetí. Zatímco oni reptají, tvému Pánu se dostává *chvály z úst dětí a nemluvněť.*⁽⁵⁾ Oslava z prostých a čistých dětských úst je jako *mocný val proti protivníkům, kteří planou pomstou.*⁽⁶⁾ To, co se vymyká chápání a představám sebevědomých kritiků, jeví se pokorně prostotě a upřímnosti jako zcela jasné a logické. Připoj se k maličkým duším, od jejichž ryzí a jasnozřivé prostoty se bezmocně odráží všechna rozumářská zloba, a zpívej v jejich sboru *Hosana Davidovu Synu.*

Pokloň se Ježíši a poděkuj mu, že ze své božské výšky sestoupil až sem. To ještě není konec jeho cesty k ponížení. Toto je podivuhodný úvod, jímž Ježíš vstupuje do velkého dramatu pašijového týdne. Jestliže tak těžko chápeš, co to znamená, že se *zřekl božské velebnosti*, odehraj se tu přímo před tvými očima, jak se dokonale zřekne i lidské důstojnosti a všeho toho, čemu se dnes tak honosně říká lidská práva. *Jeho vzezření bude tak znetvořené, že nebude podobeno člověku. Bude nevzhledný, plný bolesti a tak zohavený, že si před ním lidé zakryjí svou tvář.*⁽⁷⁾ Dojde to tak daleko, že bude *jako červ a ne člověk, na pohanu lidem a na potupu chátře.*⁽⁸⁾ Ale to všechno se stane nikoliv proto, že se ho zrádně zmocní a přemůže jej lidská zloba, nýbrž jedině proto, že *sám sebe vydá na smrt.*⁽⁹⁾

Ty, pro které je Syn člověka *znamením k pádu*, naplní jeho znetvořená podoba nepřekonatelným odporem. Ty, kterým je *ku povstání*, právě nyní přitáhne k sobě, aby jím hluboko do duše vtiskl svoje rány a uzavřel je ve svém probodeném Srdci. *V onen den zachráni stádečko svého lidu*⁽¹⁰⁾ a postará se, aby se *pokorní a chudí najedli do sytosti*⁽¹¹⁾ a našli v něho sílu, aby mohli *vzít na sebe svůj kříž a následovat jej*⁽¹²⁾ na jeho cestě pokorné poslušnosti, která je učí trpět spolu s ním pro spásu světa.

Pane Ježíši, poklekám před tebou a kláním se tvému pokoření ve *tvém jménu a vyznávám, že jsi Pánem ke slávě svého Otce.*

Rozpomeň se na mě, až přijdeš do svého království⁽¹³⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 19, 42; ⁽²⁾ Lk 19, 40;

⁽³⁾ Lk 19, 46; ⁽⁴⁾ srov. resp. žalm 24;

⁽⁵⁾ Ž 8,3; Mt 21,16

⁽⁶⁾ tamt.; ⁽⁷⁾ Iz 52,14; 53,2n;

⁽⁸⁾ Ž 22,7; ⁽⁹⁾ Iz 53,12;

⁽¹⁰⁾ Zach 9,16; ⁽¹¹⁾ Ž 22,27

⁽¹²⁾ Mt 16,24; ⁽¹³⁾ Lk 23,42

Liturgická čtení

Průvod s ratolestmi

Evangelium – Mt 21,1–11

Když se Ježíš a jeho učedníci přiblížili k Jeruzalému a přišli k Betfage u Olivové hory, poslal dva učedníky napřed a řekl jim: „Jděte do té vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a s ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně. A kdyby vám někdo něco namítal, řekněte: ‚Pán je potřebuje, a hned je pošle nazpátek.‘“

To se stalo, aby se splnilo, co bylo řečeno ústy proroka: „Řekněte síónské dceři: Hle, tvůj král k tobě přichází, pokorný, sedí na oslu, na oslátku, mláděti soumara.“

Učedníci šli a udělali, jak jim to Ježíš nařídil. Přivedli oslici a oslátko, prostřeli na oslátko své pláště a on se na pláště posadil. Veliké množství lidu pak prostřelo své pláště na cestu, jiní sekali ze stromů ratolesti a stlali je na cestu. Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: „Hosana synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Hosana na výsostech!“

Jakmile vjel do Jeruzaléma, vzrušení zachvátilo celé město a lidé se ptali: „Kdo je to?“ Ze zástupu jim odpovídali: „To je ten prok, Ježíš z galilejského Nazareta.“

1. čtení – Iz 50,4–7

Pán, Hospodin, mi dal jazyk učedníka, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků.

Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. čtení – Flp 2,6–11

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je roven Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Evangelium – Mt 26,14–28,66

Prorok Amos

Hlasatel pokání, který se nedá umlčet

Církev se nemá plést do politiky. Nemá mluvit do hospodářských otázek. Ať se stará o věci poslední a nikoliv o předposlední. Tak často slyšíme mluvit politiky a manažeři jsou stejného názoru. To ovšem není nic nového. Prorok Amos si musel nechat líbit podobná obvinění již před 3 000 lety.

Co rozuměl Amos pod pojmem politika, ekonomika, teologie? On byl jen prostým pastýřem. Uměl zacházet s ovci. Bydlel v Judsku. Bůh jej povolal za proroka. Měl mluvit z jeho pověření. Neposlal jej do Jeruzaléma, nýbrž do Bét-elu. Jih měl jít za Severem. Umíme si představit, jaké asi bylo jeho přijetí, a to tím spíše, že neohlašoval nic dobrého.

Z Božího pověření ohlašoval smrt a záhuby. Pokud se to týkalo sousedních národů, Syřanů, Filišťanů, Edomitů a Moabitů, nebylo třeba se vzrušovat. Jen ať oheň zničí jejich paláce. Dokonce i zkáza, která platila Judsku, by se dala snést, ale to, že nepředpovídal nic dobrého ani tam, kde sám stál, to pokládali za nepřijatelné. Nechtěli slyšet, proč Bůh takto hrozí. Amos pranyřuje, že se lidé ženou za penězi přes mrtvoly; že se kvůli rozkoši nestydí za žádnou zvrácenost; že lidé, kteří chtějí sloužit Bohu, jsou nuceni, aby zanechali svého povolání. Vznesené dámy, které kvůli svému nefestnému životu vykořisťují chudé, neujdou trestu stejně tak jako soudci, kteří se

dávají podplácet, nebo politiko- vé, kteří z lidu ždímají poslední haléř. Ani duchovenstvo nebude ušetřeno. K čemu jsou honosné bohoslužby, když se nedbá na právo a spravedlnost?

Hlasatele pokání je slyšet v Bét-elu. Ale nevede to k obrácení. Nikdo se neptá, zda by prorok nemohl mít přece jen pravdu. Amos je obviněn. Odpovědní nechtějí strpět, že si tu někdo dovolu- je obviňovat krále a lid. Proroka je třeba umlčet. Musí zmizet. Ať táhne tam, odkud přišel. Amos se brání. On sám si tuto úlohu nevybral. Poslal jej Bůh. Na toho ať se obrátí.

To mu nemohou odpustit. Je obviňován, že destabilizuje politické poměry, že blokuje hospodářský rozvoj. Prorok si však nenechá zavázat ústa. Nikoliv on destabilizuje, nýbrž politikové, kteří nehledí na spravedlnost a právo a kopou si tak vlastní

hrob. Nikoliv prorok blokuje rozvoj, nýbrž ryzí prospěchářství vede do záhuby. Ne, Amos nemá pro severní Izrael žádnou dobrou zprávu. Předpovídá rozpad státního systému a hrozící vyhnanství. Všichni slyší jeho kázání o pokání, ale nikdo z něho nevyvozuje důsledky. Prorok Amos je vyloučen ze svatyně v Bét-elu. Musí zemi opustit.

Záhuba skutečně přijde a nic na tom nemění ani útěchylné zaslíbení, že Bůh znovu zbuduje trůn Davidův, že všechny národy opět budou chválit Boha. Někde ve velké dálce je možno tušit návrat ráje. Něco se již splnilo. Ježíš se narodil v Betlémě z domu a rodu Davidova. Víra v Krista se rozšířila po zemi. Ale to, co kladl prorok Amos vedoucím vrstvám své doby na srdce, to si bezesporu zaslouží pozornosti i v dnešní době.

Josef Grabmeier

Prorok Ozeáš

Nevslyšený hlasatel pokání

O hlasateli pokání soudíme, že jiným čte levity, na kterých se sám nepodílí. Prorok Ozeáš, který žil v 8. století před Kristem a z Božího pověření varoval izraelský národ, prožíval ve svém vlastním domě nevěru své ženy, která mu porodila tři děti. Ale nezapudil ji z domu, ani se s ní nerozloučil od stolu a lože.

Ozeáš si vzal za ženu Gomeru, ačkoliv nebyl prvním mužem v jejím životě. Viděl v tom Boží vůli. Svým dětem dal jedinečná jména. Prvního syna nazval »Jesreel« na památku králova krvavého činu. Dceru nazval »Neomilostněná«, aby si každý uvědomil, že i Boží milosrdenství má své hranice. Ten nejmladší se jmenoval »Nejste lid můj«, a to měla být výčitka, že národ již nemá právo nazývat se Boží, protože ani v Boha nevěří, ani nezachovává jeho přikázání.

Ozeášovo kázání se obrací ke všemu lidu, kterému vyčítá nevěrnost vůči jedinému pravému Bohu. Vypočítává, co všechno dobrého Hospodin pro Izra-

elity vykonal a stále ještě koná. Proti tomu staví to, jak se Izraelité chovají. Počínají si, jako by Boha nebylo. Slaví svátky, aniž by na něho mysleli. Dodržují sobotní klid, ale nemodlí se k Bohu. Jeho místo zaujali jiní bohové. To nemůže zůstat bez trestu. Ozeáš oznamuje, že vinnice a fíkovníky, hlavní prostředky obživy, budou zpustošeny.

Odpovědnost za úpadek národa nesou kněží. Oni sami nedávají žádný příklad věrnosti. Nikomu nepřipomínají Boží přikázání a zrušili si je i sami pro sebe. *Potrestám jejich chování a budu je stíhat za jejich činy*, oznamuje prorok.

Ozeáš nešetří ani politiky. Obviňuje krále, jeho poradce, vládu a úředníky z pýchy. Myslí si, že dělají chytrou politiku, a zatím celý národ vedou do katastrofy. Mezi dvěma mocenskými bloky tehdejší doby, Egyptem a Asýrií, pokoušejí se Izraelité uhájit svou samostatnost tím, že se vzdávají své kulturní jedinečnosti. Vzdávají se

Láska do krajnosti

Protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. (J 13,1) To se projevilo obzvláště na Zelený čtvrtek, kdy Ježíš ustanovením Eucharistie učinil sám ze sebe dar na rozdělování a rozdávání. V chlebu se stává křehkým a rozlomitelným, jako víno je možno jej rozlít a pít. Tímto způsobem se životně odevzdal Církvi a zůstává v pokorných způsobách s námi po všechny dni až do skonání světa (srov. Mt 28,20). Dnešní večer nám dává na srozuměnou, že Ježíš se nám zanechal trojím způsobem.

1. V podobě Církve

Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich. (Mt 18,20) Zpěv Zeleného čtvrtku opěvuje tuto skutečnost: »Kde je opravdová láska, tam přebývá Bůh.« Pokaždé, když jsme pohromadě tak, že Ježíš je mezi námi jako třetí, připomínáme si tento večer. Jeho výzva platí i dnes: *To číňte na mou památku! Ale již tato forma Pánovy přítomnosti v církevním společenství ukazuje celou skutečnost lidské tragiky. Je tu nejdříve Jan, Miláček Páně, který spočívá při stole na jeho hrudi. (J 13,23)* Současně je tu jiný učedník u téhož stolu, který je zrádcem svého Mistra, kterého prodal za třicet stříbrných. Osud Pána se stává i osudem Církve. *Zůstaňte v mé lásce (J 15,9),* to je strhující výzva jako odpověď Mistra učedníkům. Oslavujeme přítomnost Pána v církevním společenství tak, abychom se spolu modlili, spolu pracovali a slavili liturgii, aby Pán mohl být stále mezi námi. Pak bude každá eucharistická slavnost obrazem stolujícího společenství Zeleného čtvrtku, s vyloučením Jidáše.

2. V podobě lopotících se a obtížených bratří a sester

Cokoliv jste učinili jednomu z nejmenších těchto mých bratří, mně jste učinili. (Mt 25,40) Proto myje Pán učedníkům nohy, aby poukázal na tuto podobu své přítomnosti. Matka Tereza v Kalkatě řikala svým sestrám: »Dělejte svou práci v dětských

domovech a domech umírajících dobře. Protože Ježíš v Eucharistii a Ježíš v nalezcích stejně jako v umírajících a zapomenutých je tentýž Ježíš. Tak jako Ježíš neřekl nad dary chleba a vína: Dělejte tak, jako by to bylo moje tělo a moje krev, tak také neříká: Co jste udělali jednomu z nejmenších mých bratří, jako byste to udělali mně. Nikoliv. Říká zcela zřetelně v oznamovacím způsobu nad chlebem a vínem: **To je** moje tělo, **to je** moje krev. A proto také platí: Co jste učinili jednomu z nejmenších mých bratří, **mně jste učinili.** Bratrská služba je tímto způsobem službou Kristu.«

3. V podobě tajemství Eucharistie

Konečně je tu třetí způsob jeho přítomnosti v eucharistickém tajemství. Dary chleba a vína se uskutečňuje jeho setrvání mezi námi. Tady je nám darována ta nejtěsnější a nejintenzivnější forma jeho přítomnosti. Ta je slavena důstojně, jestliže se vztahuje k oné první přítomnosti v církevním společenství. Dříve než Kristus ustanovil Eucharistii, zasedl se svými k bratrské večeři.

Stejně tak je eucharistické tajemství slaveno správně jen tam, kde se pamatuje na jeho přítom-

nost v trpících údech jeho těla. Proto ustanovení Eucharistie na Zelený čtvrtek předchází mytí nohou a od samého počátku vedle kostelů stávaly domy pro chudé. Eucharistie je skutečně jeho »poslední vůlí«. Nemáme na ni žádné právo. Skutečně, neexistuje žádné právo na Eucharistii! Je to ryzí dar. Kde však slavíme Pánovu přítomnost v církevním společenství a v lásce k ubohým a obtíženým tohoto světa, tam nám nikdy nebudou scházet kněží, kteří by nám lámal chléb a podávali kalich.

Konečně tento večer je také večerem ustanovení kněžství, když Pán řekl výslovně dvanácti apoštolům: *To číňte na mou památku. (Lk 22,19)* Otázka dostatku kněží jako správců Božích tajemství v našich společenstvích není otázkou našich požadavků po změnách v podmínkách připuštění ke kněžskému svěcení, nýbrž je plodem naší jednoty s Kristem v církevním společenství, ve službě chudým a ve společném slavení Eucharistie. Církev skutečně sjednocená v duchu Kristově bude vždy dostatečně plodná na duchovní povolání.

Bůh je láska (1 J 4,8), to nám dnešní večer ukazuje víc než zřetelně. Proto Ježíš otevírá své srdce a přijímá své učedníky do společenství jednoho stolu dokonce i s Jidášem. Proto pokleká před nimi, aby jim umyl nohy, a proto se svým vydává v darech chleba a vína. Učedníci i my jsme ti absolutně nejobdarovanější tohoto večera a současně jsme »strávníky« jeho umučení. Žalmista nám připomíná obzvláště naléhavě: *Nezapomeň, duše, co dobrého jsem ti učinil! (Ž 16,6)*

+ Joachim kardinál Meisner
Překlad -Iš-

víry v Boha, ačkoliv Bůh je jediný, kdo je může uchránit před přemocí národů. Království stojí tváří v tvář záhubě a zkáze.

Pro proroka je nepochopitelné, že Izrael nepřijímá Boží nabídku. Stejně tak ovšem nechápe ani Boží lásku k tomuto národu. Po katastrofě, která přijde v důsledku neochoty dodržovat Boží přikázání, neodejme Všemohoucí svému vyvolenému národu definitivně svou přízeň, nýbrž uzavře s ním novou smlouvu. Jména jeho dětí dostanou nový smysl: »Jesreel« se stane místem požehnání, »Neomilostněná« se stane podobností Božího milosrdenství a »Nejste můj lid« se stane »Mým lidem«.

I když prorok vidí, jak se blíží zhouba, do poslední chvíle doufá v obrácení krále, kněží i lidu. Složí dokonce modlitbu, která má probudit Hospodino milosrdenství: *Odejmi od nás naši vinu. Výrobku svých rukou už nebudeme říkat: »Náš Bože!« U tebe přece nalézá sirotek slitování.* Jenže tato modlitba zůstává nevyslovena. K obrácení nedojde a naplní se prorokova slova: *Hospodinovy cesty jsou přímé, spravedliví budou po nich chodit, nevěrní však na nich upadnou.*

Ozeáš, který z vlastní bolestné zkušenosti přirovnává vztah Izraele k jeho Bohu ke svému manželství, nenechává nikoho na pochybách, že Boží láska trvá dále i k nevěrnému Izraeli. V roce 722 před Kristem dobudou Asyřané hlavní město Samařska. Obyvatelé země jsou odvečeni. Musí opustit svou vlast. V této těžké době najdou mnozí opět víru svých otců, která jediná jim umožní přečkat dobu v cizí zemi. Uvědomují si výroky proroka Ozeáše a doufají, že se jednoho dne splní zaslíbení o nové smlouvě. Bude to ovšem trvat dlouho, protože novou a věčnou smlouvu uzavře Bůh teprve v Ježíši Kristu.

Josef Grabmeier

Ježíšova smrtelná úzkost

Na konci svého života, když nám Spasitel zanechal sám sebe v Nejsvětější svátosti oltářní za pokrm a nápoj a nasýtil své apoštoly svým neposkvřeným svatým Tělem, odebral se spolu se svými do zahrady Getsemanské, na místo, které znají jeho učedníci a které zná dobře i Jidáš. Cestou z večeřadla do Olivetské zahrady světuje Ježíš učedníkům svůj nastávající osud, připravuje je na nadcházející odloučení, na budoucí utrpení a povzbuzuje je, aby z lásky k němu vzali na sebe pomluvy, pronásledování, ano i smrt, a tak následovali svého Pána a Mistra.

Z rozjímání otce Pia

Modlitba: Božský Duchu, osvět' mě a zapal při rozjímání o hořkém utrpení Pána Ježíše; pomoz mi pronikat stále hlouběji do tajemství nekonečné lásky a bolesti jediného Boha, který přijal lidskou přirozenost a trpěl z lásky ke svým tvorům, snášel smrtelnou úzkost a nakonec zemřel!

... Nekonečný a Nesmrtelný se poníží, přijímá urážky, potupu, zneuctění a hrozné mučednictví, hanebnou smrt na kříži, aby spasil lidi, kteří jej urazili a váleli se v bahně svých vin. Zatímco člověk se chlubí svými hříchy a svou zlobou, Bůh nařká nad vinou svých tvorů, trpí a potí se krví v hrozných úzkostech ducha. Bolestiplná Matko Maria, dovol mi, abych spolu s tebou následoval Ježíše a měl účast na jeho utrpení a tvých bolestech.

Můj anděle strážný, drž svou ochrannou ruku nad mým duchem a nad mým srdcem, aby se zcela soustředily na trpícího Pána a nedaly se ničím od něho odklonit. Amen.

Já jsem s vámi! Ať se vaše srdce netřese, protože Bůh splní svá zaslíbení; důkaz o tom přinese nyní v této posvátné hodině.

Ježíš se připravuje k tomu, že nastoupí cestu svého bolestného utrpení, ale místo aby myslel na sebe, platí celá jeho láska a starostlivost jeho učedníkům.

Jak nepochopitelnou lásku skrývá toto Srdce!... Z jeho gest promlouvá smutek a láska současně. S dojemnou náklonností k nim promlouvá, povzbuzuje a těší je, slibuje jim svou pomoc a poučuje je o důvodech svého utrpení.

Tvá cesta, Ježíši, z večeřadla do zahrady Olivetské obzvláštním způsobem dojala mé srdce, protože zde se obzvláště viditelným způsobem ukázala tvá přehojná láska k tvým učedníkům, když se chystáš k tomu, že obětuješ sám sebe za lidstvo, abys je vysvobodil z otroctví hříchu. Řekl jsi, že nikdo nemá větší lásku než ti, kdo položí svůj život za své přátele; a tak jsi nyní připraven zpečetit tuto lásku obětováním svého života.

Kdo by mohl nepocítit dojetí nad tak nezištnou sebeobětující se láskou?

Když dospěli do zahrady, zanechává božský Mistr své učedníky opodál a bere s sebou jen Petra, Jakuba a Jana, aby byli svědky jeho smrtelné úzkosti. Budou však mít tito tři, kteří jej poznali jako Boha, když jej viděli proměněného mezi Mojžíšem a Eliášem na hoře Tábor, dosti síly, aby poznali jeho utrpení a tíseň jako Boha a člověka?

Ježíš jim říká zde v zahradě: *Zůstaňte zde, bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení.* Jako by jim říkal: *Buďte bdělí, protože nepřítel nespí: vyzbrojte se zbraní modlitby proti němu, aby vás nezavlekl do hříchu.* Nastala hodina temnoty. Když jim to uložil na srd-

ce, vzdálil se, co by kamenem dohodil, a padl na zem.

Je až k smrti zamoučený, jeho duše je naplněna nepopsatelnou hořkostí. Noc pokročila, ale je plná hvězd, bledé měsíční světlo tvoří v pološeru zahrady neobvyklé stíny, které dávají tušit temné tragické události. Myšlenky na to, co bude následovat, naplňují jej děsem a dávají vyrazit na jeho spáncích krupějím potu a krve; s lehkým větrem, předzvěstí hrozící nepohody, pronikne smrtelná úzkost náhle až do morku kostí, až do hloubi jeho duše, a tvoří tak doprovod jeho bezmezného smutku.

Je to noc nepředstavitelného děsu, jaký již nikdy nebude mít obdoby!...

Jaký protiklad, můj Ježíši! Jak nesrovnatelně krásná byla noc tvého narození, když se andělé radostně vznášeli na oblacích nad betlémskými pláněmi a zvěstovali zpěvem pokoj a Boží slávu; nyní naopak se zdá, jako by se drželi v uctivé vzdálenosti a chtěli s úctou pozorovat smrtelnou úzkost tvé duše.

V duchu vidí Ježíš celé své budoucí utrpení, které se rozlévá jeho srdcem jako zdivočelý prudký potok, tíží, utiskuje a trápí. Jako prvního vidí Jidáše, jednoho ze dvanácti, kterého tak miloval, jak se blíží k zahradě; za několik stříbrných jej nyní zradí a vydá do rukou jeho nepřátel. On! Přítel a apoštol, který se před tak krátkým časem sytil jeho tělem... Pán si k němu klekl, umyl mu jeho nohy a přitiskl je na své srdce, s bratrskou něžností je políbil, jako by jej chtěl mocí své lásky odvrátit od zrádovských kroků anebo přinejmenším způsobit, aby se Jidáš po svém ničerném skutku rozpomenul na nespočetné pro-

Getsemanská zahrada dnes

jevy Ježíšovy lásky a dal se proniknout lítostí, a tím i zachránit. Ale nikoliv. Vrhá se do propasti a Ježíš oplakává jeho svobodně zvolenou záhubu.

Dále vidí v duchu, jak jej nepřátelé spoutaného vedou jeruzalémskými ulicemi, které ještě před nedávnem byly svědky, jak jej dav oslavoval nadšeně jako Mesiáše... Vidí, jak jej bijí do krve před velekněžími a jak uznávají, že je vinen a zaslouží smrt.

On, Původce života, vidí, jak jej vodí od jednoho soudce k druhému, aby jej odsoudili k smrti.

Vidí svůj národ, který tak vnitřně miloval a který zahrnul tolika dobrodiními; je to tentýž národ, který jej nenávidí, je plný zášti a pohrdání, týrá jej a hlasitým křikem požaduje jeho smrt, a to smrt na kříži. Slyší jejich nespravedlivé obžaloby, vidí, jak je odsouzen ke krvavému bičování, korunován trním a jako židovský král poplíván, posmíván a poličkován...

A konečně vidí, jak je odsouzen k ukrutné smrti na kříži, jak vystupuje na Golgotu a opakovaně se hroutí pod břemenem kříže... Až dorazí na Golgotu, vidí, jak je oloupen o svůj šat, stržen na kříž, krutě přibit a vztyčen před očima všech. Visí na třech hřebech, které mu trhají šlachy, kosti a svaly...

Kněžská důstojnost

Kněz v katolické církvi má nejvyšší důstojnost a moc, která není z tohoto světa. Sv. Bonaventura vypráví o sv. Františku a jeho vztahu ke kněžství. Světec z Assisi říkával: Kdybych potkal svatého, který sestoupil z nebe, a současně kněze, nejdříve bych políbil ruku knězi a pak vzdal úctu svatému.« Pro sv. Františka bylo kněžství nepochopitelným majetkem, protože v něm je stejná důstojnost a stejná moc pro celé mystické tělo jako u Ježíše Krista.

Sv. František řekl jednou svým spolubratřím: »Pán mi dal takovou víru v kněze, kteří žijí podle řádu svaté katolické církve vzhledem k jejich svěcení, že bych běžel za nimi, i kdyby mě pronásledovali. A kdybych měl takovou moudrost, jakou měl Šalomoun, a potkal ty nejobozejší kněze, kteří jsou v Církvi v tomto století, neřekl bych proti jejich vůli ani slovo... Buďte pokorní a malí vůči všem; ale zvláště se pokojujte a stávejte maličkými vůči kněžím.

Bože, tři dlouhé hodiny trvá jeho smrtelný zápas, tři hodiny ční v nevýslovných mukách, vystaven potupě zaslepeného, svedeného a nelítostivého davu.

Palčivá žízeň trápí jeho hrdlo a jeho útroby, ale ještě zvětšují jeho trápení, když jej napájejí houbou namočenou v octu...

Ježíš se namáhavě pozvedá a obrací smutný zrak vzhůru k nebi. Roztahuje své ruce k modlitbě.

Můj Bože, jak smrtelně bleďá je jeho tvář... Nařká ke svému nebeskému Otci, který jako by odvrátil od něho svou tvář a nechal na něho padnout tíži pomsty uraženého Boha. Modlí se s plnou důvěrou Syna, ale současně si je vědom svého poslání, které leží na jeho bedrech.

V jeho životopise, který napsal opat Leon, čteme, že jednou přišel do Lombardie, kde žil farář, který vedl pohoršlivý život. Lidé, kteří znali svatost Františkova, se sešli ve velké počtu, aby jej viděli a mohli se ho dotknout. Ale uprostřed obecného nadšení se našlo několik osob, které chtěly využít dané situace, aby postavily Chudáčka Božího do špatného světla a současně zasadily ránu víře věřících v katolické kněžství. Přišli za světcem a zeptali se: »Bratře Františku, co si myslíte o zdejších faráři? Žije zjevně v hříchu. Máme tedy věřit jeho slovům? Respektovat jeho chování?« Světec vytušil intriku a díky světlu svého génia ukázal na kněze a zeptal se: »Je to ten kněz, o kterém mluvíte?« Tazatelé ihned odpověděli: »Je to on.« František šel ihned za knězem, poklekl před ním, vzal ho za ruce a řekl: »Nevím, zda tyto ruce jsou čisté nebo ne; ale je jisté, že i kdyby byly nečisté, jak říkáte, jejich nehodnost nemůže zmenšit sílu a působnost svatých svátostí. Křesťanskému

Ví, že je zástupcem všech, je sám tím, kdo urazil božský majetát. Ví, že jen on sám obětí svého života může zadostiučnit božské spravedlnosti a opět smířit tvory se svým Stvořitelem. A chce to učinit se vši rozhodností. A přece, přirozenost se bouří při pohledu na nevyhnutelné utrpení, které jej čeká.

Můj Ježíši, jak můžeme najít u tebe sílu, když tě vidíme na zemi tak vyčerpaného?

Ano, rozumím, bereš na sebe všechny naše slabosti a hroutíš se pod tíží našich vin, abys nám propůjčil svou sílu. Tvoje chování nás má poučit, abychom ve všech životních bojích skládali svou důvěru jedině v tebe, i když se nám zdá, že se nebe zavřelo.

V nepředstavitelném smutku a tísní nařká Ježíš k Otci:

lidu se skrze ně dostalo nesčetných dobrodiní. Chci je tedy políbit, a tak vzdát čest Bohu a uctít tak toho, kdo si těmto rukama posluhuje.«

Bratra Bernarda z Offidy, kapucína, povzbuzoval takto: »Když vidíte kněze, mějte k nim úctu, a já vám říkám, že byste měl líbat zemi, po které kráčeji. Oni nám umožňují, abychom znovu povstali v milosti tím, že nám poslouží svátostmi, když jsme ji ztratili. Ukazují nám cestu k nebi hlásáním Božího slova a na nich z velké části závisí zdraví naší duše.

Počet těch kněží, kteří nedávají dobrý příklad, nedovoluje odsoudit širokou škálu kněží, kteří dobře vykonávají svou službu. I Ježíš Kristus měl svého zrádce v osobě Jidáše a kněží, kteří nežijí podle křesťanské morálky, jsou noví Jidášové. To by mělo stačit, abychom neodsuzovali kněze, protože ani jejich nevěrnost k Pánu je nezbaňuje kněžského charakteru.

*Z knihy Felice Spaccucciho:
Pět papežů otce Pia,
Napoli 1968
Překlad -Iš-*

Je-li možné, ať mě mine tento kalich.

Je to výkřik přirozenosti, která se v nouzi s důvěrou obrací o pomoc k nebi. Ačkoliv Ježíš ví, že jeho prosba nebude vyslyšena, protože sám chce, aby se tak stalo, nachází své útočiště v modlitbě. Můj Ježíši, proč tak prosíš o to, co nechceš, aby ti bylo dáno? Z bolesti a z lásky!

Ano, v těchto dvou slovech je obsaženo tajemství celého tvého utrpení. Nesnesitelná bolest tě vede k tomu, abys volal o pomoc a útěchu; ale láska, která chce splatit dluh božské spravedlnosti a smířit nás s Bohem, vede tě k tomu, že dodáváš ke své prosbě:

Ale ne má, ale tvá vůle ať sestane.

Překlad -Iš-

Člověk dostal jazyk, aby se mohl klanět Bohu a chválit ho

Bůh vdechl člověku do tváře svůj dech, aby člověk mohl mluvit, pozvedat svou tvář k Bohu, mohl jej poznávat, klanět se mu, chválit jej a velebit. Tedy již podle záměru stvoření obdržel člověk jazyk, aby se klaněl Bohu a chválil ho. Způsob, jakým máme používat jazyk, spočívá tedy v tom, že jej máme využívat jen k Boží chvále a ke službě našim bližním. Každá nedostatečnost v ovládnutí ducha se projeví v jazyku. Zbožní katolíci křesťané mluví málo. Když se mohou vzdálit upovídání společnosti, udělají to; jinak se totiž postupně zcela vytrácí láska k Bohu, láska k modlitbě, připravenost k pokání a s tím i vnitřní přebývání v Duchu svatém. Láska Boží je tam, kde se úsporně používá jazyka a řeči. Když chce zlo, které v nás přebývá, začít působit, vstoupí nejdříve na jazyk. Neovládaný jazyk je duchovní mor, který vyvolává všeobecnou náказu a působí smrt lásky. Když tisk a média jsou ve službách zkaženého jazyka, vyvolávají všeobecnou zkažení, vyhubí dobré city a pohřbí lásku k Bohu i k bližním. Kdo je falešný, mluví jinak, než jedná, a jedná jinak, než myslí... Láska není falešná. Za lži se skrývá něco, co není možné vyslovit... Člověk se stydí, když je přistižen při lži, i když ji filozofové pokládají za dovolenou. Je dvojsmyslná řeč také nactiutrháním? Ano, a to o to více, že současně umožňuje druhým, aby si mysleli všechno možné zlé. Bez Boží milosti nemůžeme zlo v sobě ovládnout, a tedy nemůžeme ovládnout ani svůj jazyk. Ale Boží milost je umí zkrotit.

*Biskup
Georg Michael Wittmann*

Podívat se na Boží tvář

Jedním z pojmů křesťanské víry je *revelatio* – zjevení. Velký pátek je strhujícím komentářem o tom, co je to zjevení. Při uctívání Kříže prožíváme přímo názornou lekci. Chránová opona v Jeruzalémě, která odděluje chrám od velesvatyně, se v hodině Ježíšovy smrti roztrhla odshora až dolů. V Synově smrti byl odstraněn závoj z Otcovy tváře. Můžeme se podívat Bohu do tváře. Zjevuje se nám, kdo je Bůh: *Kdo vidí mne, vidí toho, který mě poslal* (J 12,45), říká Ježíš. Odhalením Kříže a jeho uctíváním pokračují události z té doby až do našich dnešních dnů.

1. Co je možno vidět, když se odstraní velum – závoj z Kříže? Bůh není Moc, nýbrž Láska, a to moc Lásky. Ježíš vstupuje na kříž na naše místo a nás staví na své místo. Proto se nejen *nazýváme Božími dětmi, ale také jimi jsme* (srov. 1 J 3,1). Naše hříchy jsou jeho hříchy, aby se jeho láska stala naší láskou. Proto říká: *Milujte se navzájem*. (J 15,17) Naše smrt se stala jeho smrtí, aby se jeho život stal našim životem. *Kdo ve mne věří, má život věčný*. (Srov. J 6,47; 11,25) Co je naše, se stalo jeho, aby to, co je jeho, se stalo naším. *Všechno, co je mé, je tvé*, říká Pán.

2. Co je možno vidět, když sejmeme z Kříže závoj? Vidíme samotného Boha. *Kdo vidí mne, vidí toho, který mě poslal* (J 12,45), a kdo vidí mne, vidí člověka. Kříž je také zjevením člověka. Jen ten, kdo zná Boha, zná také člověka. Je-li naše spojení s Kristem dostatečně těsné, je jeho budoucnost i naší budoucností. Pak nás od něho nemůže nic odloučit, až třetího dne vstane z mrtvých. Jeho zmrtvýchvstání je našim zmrtvýchvstáním. Jeho velikonoční tělo bude naším velikonočním tělem. Pak nás od něho nic neodloučí, až půjde k Otci do nebe. *Jdu, abych vám připravil místo, abyste i vy byli tam, kde jsem já*. (Srov. J 14,2-3) Boží Syn měl účast na naší lidské pomíjivosti, aby ti, kteří jsou jeho, mohli mít účast na jeho nepomíjivé slávě.

3. V této historické hodině nevěra opět zatahuje závoj před Boží tvář. Prožíváme nové zatmění Boha. Nevěra by chtěla obrátit křížovou cestu zpět. Zatemňuje Boží přítomnost v našem každodenním životě. Tak člověk zcela ztrácí orientaci. Ztrácí své dimenze vzhledem k Bohu. Ale to, co říká Kristus kají-

címu lotru, je pro nás teprve budoucností. Jenže ta se uskutečňuje v přítomnosti. Boží budoucnost je větší skutečnost než lidská přítomnost, Boží příslib je životnější skutečnost než lidská minulost. To, co říká Bůh, je větší skutečnost než to, co my děláme. Boží budoucnost je jistější než lidská přítomnost a sled událostí tohoto světa je zrušen. Když věříme, stává se Boží budoucnost přítomností a lidská přítomnost je minulostí. Pohledme při uctívání Kříže na něho tak jako kající lotr. Pak uvidíme Otce, jehož království je mezi námi, a uslyšíme jeho poselství: *Ještě dnes budeš se mnou v ráji*. (Lk 23,43)

+ Joachim kardinál Meisner

Rozmluva duše s Otcem při adoraci Kříže

Dívám se s dojetím na Tvého Syna, který po hrozných mukách na kříži odevzdal do Tvých rukou svého ducha. Lidská obrazotvornost nestačí na to, aby domyslela hloubku jeho utrpení. Ale je to jen Tvůj Syn, kdo tu trpěl? Přestalo zde na Kalvárii platit to, co nám řekl – *Filipe, kdo vidí mě, vidí i Otce. Já a Otec jedno jsme* – ?

Výmluvně nám tuto totožnost Otcovy a Synovy bolesti přibližují dnešní velkopáteční improperia – nářky, nad kterými rozjímáme při uctívání Ježíšova Kříže:

Já jsem tě vyvedl z Egypta, a tys mě za to přibil na kříž.

Staral jsem se o tebe jako o svou vinici, krásnou a milovanou, ale ty ses mi stal trpkým: napojils mě octem a žlučí, probodl jsi kopím bok svému Spasiteli. Já jsem před tebou otevřel moře, a tys otevřel kopím můj bok. Já jsem tě krmil manou na poušti, a tys mě týral políčky a biči. Já jsem ti dal královské žezlo, a tys dal na mou hlavu trnovou korunu.

Utrápili jsme k smrti Tvého Syna. Jestliže to, co jsme učinili jednomu z nejmenších lidí, prožíváš jako to, co jsme učinili Tobě, jak bys mohl neprožívat to, co jsme učinili Tvému Synu? Nedá se oddělit bolest Otce od bolesti Synových.

Jak si však mám představit, že Bůh, který je nekonečně blažený, může současně trpět? Naše bolest je trestem za náš hřích. Mohla se snad něčím provinít Tvá nekonečná spravedlnost? Kdo Ti, Otče svatý, uložil, abys podstoupil takové utrpení?

Nikdo Tě přece nemůže k ničemu zavazet, jen Ty sám. Je-li mi dovoleno, abych o Tobě uvažoval na základě své lidské zkušenosti, pak nacházím jediný důvod. To, co nás lidi přivádí k bolestné oběti, je nesmírná touha překonat ještě větší bolest. Mýlím se, když soudím, že i Tebe přiměla k oběti Tvá vlastní nekonečná vnitřní bolest, kterou Ti způsobili a působí svým vzdorem ti, které tak nekonečně miluješ? Ty přece ne-

můžeš být lhostejný ke vztahu, jaký k Tobě zaujímáme.

Ty jsi stvořil nás podle svého obrazu. Když jsi do nás vložil schopnost trpět z lásky, nejsme i v tom Tvým obrazem a podobností? Proč bys nám zjevil své Božské Srdce, jak je ovnuté trním? Aby bylo pro nás symbolem, že i v Tvém božském nitru sídlí bolest. Srdce je středem bytosti, symbolem nevnitřnějších prožitků a citů. Podstatný rozdíl mezi námi a Tebou však spočívá v tom, že my jsme nepatrní a ve všem omezení, zatímco vše, co je v Tobě, je nekonečné. To ovšem znamená, že nekonečné je i Tvoje milování, bezmezná je Tvoje vnímavost a citlivost, a proto stejně jak blaženost, tak bolest Tvé lásky v Tvém Srdci nezná hranic.

Všechno to, co jsi dělal pro svůj vyvolený národ od samého počátku, to všechno dělala Tvá láska ve jménu nekonečné bolesti, jakou Tě *od počátku* naplňuje lidský hřích; celá starozákonní láskyplná starost-

livost a otcovské vedení Izraele, to všechno byla příprava na dobu, kdy nám na svém Synu v lidsky hmatatelné skutečnosti zjevíš svou vnitřní božskou bolest, která Tě přivádí k nejvyšší možné oběti, tak jak se pro nás naplnila a uskutečnila v prostoru a v čase.

Ty tedy netrpíš tím, že trpí Tvůj Syn, ale Tvůj Syn trpí proto, že trpíš Ty. Neboť tvá bolest nezačíná teprve tehdy, když Tvůj Syn poslušně podstoupil všechna muka; drama Zeleného čtvrtku a Velkého pátku je Tvou božskou cestou, jak vystoupit z odvěké bolesti. Synovo utrpení na kříži je lidsky zviditelněné a konkretizované utrpení, které pro lidskou nevděčnou zradu od počátku plane v samém nitru Tvého božského trojediného života.

Náš nebeský Otče, Ty jsi tedy na Kalvárii více než jen svědkem Synova utrpení. Ačkoliv se Ježíš na kříži jako člověk cítí od Tebe zcela opuštěn a prožívá tak duševní muka, která dokonce daleko přesahují všechno tělesné utrpení, Ty jsi ve skutečnosti s ním a v něm, jsi spolu s ním jedním a neoddelitelným Bohem, kterého strahuje nekonečná bolest. Žádný otec ani matka se nemohou tak dokonale ztotožnit se svým dítětem. Ježíšova muka jsou výrazem a lidským zviditelněním nejhlubší bolesti Tvého otcovského Srdce, která je současně i bolestí Tvého svatého Ducha, neboť je to On, kdo mezi vámi vytváří tuto jednotu a totožnost vzájemné lásky.

Protože však v Tobě je vše jedno, neznáš antagonismus mezi bolestí a blažeností. Nejvyšší bolest zraněné lásky se mohla zrodit jen z její nejvyšší blaženosti a nemá jiný smysl, než že bolestnou obětí opět směřuje k plnosti neskonale blaženosti. A protože jen Ty dokonale znáš nekonečnou radost, v jakou se promění bolest po vykoupení vin, je Tvé Srdce tak nekonečně milosrdné a nezadržitelně touží odpouštět.

Otče svatý, není možno myslet na Tebe a nemyslet současně na Tvou bolest, které by nebylo, kdyby nebylo nás. Není to právě tato bolest, která Tě nejtěsněji spojuje s člověkem, protože hřeší? Kdo neví o Tvé bolesti, neví, co je to hřích. Mám jednu vzpomínku, která je více než živá. Stalo se mi jednou, že jsem jako dítě udělal něco zlého. Moje maminka mě však nijak netrestala. Jako by nebyla schopna mě v tomto případě trestat, protože cítila, že nemůže skrýt svou bolest, která byla tak velká, že se dala do pláče. Nevím už, v čem spočívalo mé provinění. Víím jen, že právě ze zjevné maminciny bolesti jsem poznával, že to, co jsem udě-

lal, muselo být velmi zlé. Pohled na plačící matku byl horší než nejtěžší trest. Podvědomě jsem ale cítil, že čím hlubší je její bolest kvůli mně, tím větší může být její radost, jestliže projevím upřímné úsilí o nápravu.

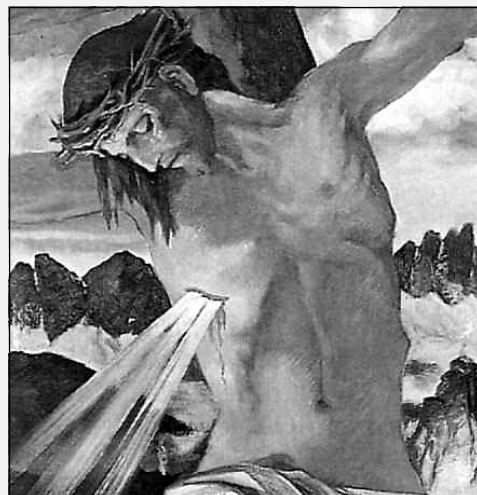
Otče dobrý a milosrdný, nauč mě sdílet s Tebou Tvoji bolest ze mne, abych z ní poznával, jak zlý je každyčký můj hřích. Přiznávám upřímně, že i když lituji, více myslím na sebe než na Tebe. Hodnotím hřích spíše podle toho, jakou bolest působí mně. Lituji, že jsem se dopustil zlého, jelikož pociťuji jako zahanbující, že jsem klesl tak hluboko, že jsem pošlapal svou vlastní důstojnost, že jsem se zařadil mezi ty, kdo zasluhují pohrdání. Je mi líto, že se musím stydět sám před sebou i před druhými lidmi. Lituji, že jsem se připravil o lichotivé vědomí vlastní bezhříšnosti. A tak zapomínám na Tebe. Neberu v úvahu, že velikost hříchu určuje nikoliv moje, ale Tvoje bolest.

Otče, nauč mě takové lítosti, která myslí na Tebe. Která pramení z vědomí a přesvědčení, že každý hřích způsobil a dále působí lidsky nepředstavitelnou a nekonečnou bolest Tvému nejdobrotivějšímu otcovskému Srdci. Nauč mě opravdové lítosti nejen nad hříchy, kterých jsem si vědom, ale i nad činy, jejichž hříšnost mi pro moji nevědomost, sobeckou zaslepenost, nezodpovědnost a nedostatečnou výchovu vlastního svědomí zůstává nebezpečně skryta, ačkoliv objektivně před Tvou tvář představují porušení Tvého nejsvětějšího řádu a zamucují Srdce mého Boha. Nauč mě lítosti, která se nermoutí pouze pro vlastní hříchy, ale i pro hříchy všech lidí, především těch, kteří hřeší kvůli mně a mému pohoršení. Vštip mi hluboké vědomí pokorné bázně, neboť i když sebevíce usiluji o svou nápravu, ve skutečnosti mám k hříchu stále nejen blízko, ale ustavičně se ho v té či oné podobě dopouštím. Uč mě také všemu tomu, čím mohu být obrazem a podobenstvím trpícího Otce, a při vši vlastní hříšnosti přece jen zmírňovat Tvou bolest tím, že ji proměňuji v tak vytoženou radost.

Nebeský Otče, dej, ať každá rána Tvého Syna se tak zaryje do mé duše, abych měl ustavičně na paměti, že Vaše společné utrpení nekončí s Velkým pátkem. Jak by mohla ustát Vaše bolest, když neustávají naše hříchy? Ustavičně přinášená nekrvavá oběť, kterou nám odkázal Tvůj Syn, ať je mi stálou připomínkou Vaší skutečné a neustávající nekrvavé bolesti.

Můj Otče, milosrdenství!

-vu-

Ježíšovy rány

Kde jinde mohou nemocní najít bezpečné a spolehlivé útočiště, ne-li v ranách našeho Spasitele? Tam bydlím v bezpečí, neboť On je mocný zachránce. Svět reptá, tělo trpí, ďábel sedí na číhané; ale já stojím pevně, protože jsem postaven na vysoké skále. Dopustil jsem se velkého hříchu; mé svědomí je znepokojené. Ale není vyvedeno z míry, protože myslím na rány svého Pána. Protože *On byl zraněn pro naše nepravosti*. Co může být tak smrtelné, aby to nezahojila Kristova smrt?

Proto se Kain mýlil, když řekl: »Moje vina je příliš velká, než aby mě jí někdo mohl zbavit.« Já však si přivlastňuji s důvěrou ze Srdce mého Pána to, co mi schází; neboť ono přetéká milosrdenstvím a jsou zde otevřené rány, ze kterých ono milosrdenství může proudit. *Prorazili mi ruce i nohy, kopím mi otevřeli bok. Díky těmto skulinám mohu ochutnat* »med ze skály a olej z křemene« a vidět, jak dobrý je Pán.

Bůh vypracoval plán spásy, nikoliv plán ztracení, a já jsem to nevěděl; protože *kdo poznal myšlenky Páně? Anebo kdo mu byl rádcem?* Ale já jsem dostal klíč, který otevírá, hřeb, který proniká, abych poznal vůli Páně. Co jsem viděl, když jsem otevřel? Volá hřeb, volají rány: V Kristu smířil Bůh skutečně svět se sebou. *Ocel pronikla jeho duši* a dostala se do blízkosti srdce, takže Bůh není neschopen cítit s našimi slabostmi.

Otevřenými ranami těla se nám otevírá Nejvyšší Srdce, otevírá se nám veliké tajemství lásky, stojí před námi *milosrdná láska našeho Boha a navštěvuje nás světlo, které září z výšiny*. Není pro nás otevřeno těmito ranami Boží nitro? Pane, čím jsi nám mohl lépe zdůraznit, jak jsi dobrý, mírný a bohatý na slitování, než svými ranami? Neboť není většího milosrdenství, než když někdo dá svůj život za ty, kteří jsou odpovědní za jeho smrt.

Z kázání sv. Bernarda z Clairvaux
(Obrázek BOK)

Smrt na kříži

5. tajemství: Ježíšův kříž není jen tajemstvím ke kontemplaci a adoraci, je rovněž slovem, které je třeba přijmout a kterému je třeba důvěřovat... Tváří v tvář tomuto tajemství můžeme říci, že bez Kristova utrpení a smrti neprojevila by se Boží láska k lidem v celé své hloubce a velikosti. Na druhé straně Kristovo utrpení a smrt se staly povzbuzením a pobídkou, výzvou k velkodušnější lásce... Zaposloucháváš se stále do Ježíšových slov: »Hle, tvoje Matka.« A jsi, Svatý otče, celý její. Umíráš pro sebe a žiješ s ní. Každému ji ukazuješ, naši Matku...»

Jak přijmout smrt? Jak se s ní smířit? Jak porozumět něčemu tak nepochopitelnému a tragickému, jako je smrt Boha-Člověka? Když se dotýkáme těchto otázek, ocitáme se v samém středu křesťanství. I když se zdá, že tato tajemství přesahují možnosti našeho rozumu, víra v nekonečnou dobrotivost Stvořitele, který nám obětoval svého Syna, aby spolu s námi prošel cestou od života k zmrtvýchvstání, může nám pomoci, abychom s porozuměním přijali drama utrpení a smrti. Je to největší výzva pro naši přirozenost, která je stvořena k životu, brání se před rozkladem a instinktivně uhýbá před zničením.

Svatý otec v průběhu svého dvacetiletého pontifikátu nespočetněkrát dal najevo důkaz své lásky k trpícím lidem, kteří jsou neocenitelným pokladem Církve, a současně jako velký prorok našich dnů nás učil, jak máme přijímat utrpení a jak je máme sloučit s proudem vykupitelské lásky Pána Ježíše. Z této pokladnice učení, které hlásá papež ve všech zeměpisných šířkách v nemocnicích, v průběhu audiencí pro nemocné, v době zvláštních mší svatých sloužených při setkáních s nimi, je možno vybrat mnoho slov sku-

tečně povzbuzujících. Ta působí, že můžeme s novými silami pronikat do tajemství vlastního i cizího utrpení s perspektivou nevyhnutelné smrti nás samých i těch, které milujeme.

»Ježíš, který osobně poznal utrpení, a co více, z lásky k nám si zvolil dobrovolně jeho nejkřutější podobu, vždy se díval na nemocné se zvláštním zálibením,« řekl papež 16. června 1985 v nemocnici v Trevisu. »Přibližoval se k nim, aby je uzdravil na těle i na duchu, oni pak jakoby na oplátku chodili na setkání s ním, jakmile jej uviděli. V tomto duchu podle Pánova vzoru se chovali rovněž světci a opravdoví křesťané, a Církev, která nikdy nepřestala vyzývat věřící, aby šli touto cestou, je již dva tisíce let iniciátorkou děl lásky a zakládání řeholních společností zasvěcených službě nemocným. Církev osvěcená Božím slovem Ježíše Krista ví, že je to právě utrpení a modlitba, co spasí svět... Bůh nikdy není daleko od těch, kteří trpí. Musíme jen umět to odhalit, abychom tím žili. Největší hodnotou lidského života je blízkost Boha. A právě utrpení, i když je velmi bolestné, dovoluje nám lépe odhalovat marňost pozemských dober a objevovat nevýslovné Boží bohatství. A pak se pro nás utrpení stává svého druhu silou a radostí.«

Svatý otec je člověk, který zná dobře mnoho druhů utrpení. Bolest z odchodu těch nejdražších zažil již jako malý chlapec. Jak velkou ranou musela

být pro něho smrt matky, pak pro dospívajícího muže smrt otce. Jako malý chlapec se díval na náhlou smrt svého bratra. Onen mladý lékař zaplatil životem za službu, kterou prokazoval nemocným. Nehleděl na nebezpečí a sloužil. Podobně sám Svatý otec několik let později, když vhod i nevhod hlásal kázání o Boží lásce, které by mělo lidstvo co nejdříve otevřít svá srdce a přestat se bát pomíjející moci tohoto světa, narazil na sílu mocných. Tento střet byl tak silný, že vyhlášený rozsudek mu jen zázrakem nezpůsobil smrt. Strašlivě zraněný přežil atentát díky ochraně Matky Boží. Pravda o této mateřské ochraně je dnes známá všem věřícím. Ale v době měsíců strávených v nemocnici, kdy jeho vysílený organismus zápasil se smrtí, papež poznal to, co zakoušejí nemocní, za nimiž neúnavně putuje. V čase těchto setkání se k nim obrací slovy plnými úcty a otcovské lásky. Ostatně sám mluví o své zvláštní vnímavosti vůči nim: »Víte, jak upřednostňuji v lásce všechny, kteří trpí, a to je postoj, který odpovídá základnímu a prvořadému závazku toho, kdo jako Petrův nástupce na stolci Říma má neslýchaný titul ‚náměstka Kristova‘,« řekl v nemocnici Svatého Ducha 29. prosince 1979. »Jak bych mohl zastupovat Krista, kdybych zapomínal na jeho péči o nemocné, na jeho zázračné zásahy, kterých jsou plné stránky evangelií? ... Vaše utrpení není plané, není pláčem, který zaniká v pouštním větru, není slepou a nepochopitelnou krutostí... Ono je tajemným, ale skutečným pokladem pro všechny věřící silou proudící milosti, které Kristus – Hlava dává proudit ve svém mystickém těle a kterou si údy tohoto těla navzájem vyměňují.« To je srdce tajemství utrpení, které nám světil milosrdný Bůh, a dal nám současně učitelku Církve, aby roztptýlila mrak tohoto tajemství. Díky Církvi můžeme lépe chá-

pat věc, kterou jako celek nemůže pochopit žádný lidský rozum: Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vykoupil nás svou Krví. »A protože tajemství Kristova vykoupění je ve své podstatě tajemstvím Boží lásky a Božího života, je projevem lásky Otce, který *tak miloval svět, že dal svého jednorozného Syna* (J 3,16); je to současně projev lásky Syna k Otcovi a k lidem (srov. J 10,11; 1 J 3,16), tím je nám dána příležitost, jak dosáhnout vrcholné lidské možnosti: umět přijímat a chtít snášet nemoc a obtíže, které ji provázejí, jako dar vznešené lásky a celkové odevzdanosti do Otcovy vůle.

Na jiném místě svého poutování v pečovatelském domě Villa Betania řekl Svatý otec v roce 1982, že upřímně přijatá víra činí z utrpení »jeden ze sloupů, které podpírají svět«. Jak neslýchanou křivdu působí naopak světu – celému světu, i té jeho části, která nezná a nevěří v Krista – ti, kteří se domnívají, že je možno zabít starce a nemocné, aby údajně ulehčili trpícím. Podřezávají sloup, na kterém se sami nacházejí. Znevažují Boží záměr učinit trpícího člověka spoluvykupitelem spolu s Kristem.

V Turíně v r. 1988 Jan Pavel II. učil: »Sv. Kateřina Sienská řekla, že Kříž je školou všech ctností. Věříme tomu doopravdy? Je to jeden z největších úkolů současného života: prohloubit, pokud je to možné, to, co nás Kristus učí na téma vykupitelského utrpení. Umění dobře žít zde na zemi závisí od nás samých. A na tom pak závisí štěstí v životě současném i budoucím.«

Podle mého názoru jedna z nejkrásnějších výpovědí na téma hodnoty utrpení a jeho nadpřirozeného svazku s Kristovou obětí byla vyslovena 27. ledna 1981 v průběhu návštěvy Cor Unum. Jsou to slova člověka, který má blízko k lidské bolesti, protože je v blízkosti Boha, a který sám

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XXXV.

Heřman byl tichý, tišší než ostatní, zcela obrácený do sebe. Tiše šel do kostela, když se ostatní ukládali k odpočinku, aby jako obvykle držel hlídku až do první mše, která bývala sloužena o půlnoci. Poklekl v lavici u vchodu do chóru, zabořil hlavu do dlaní a začal se modlit. V klášteře pomalu utíchal ruch dne a v kostele bylo nádherné, hluboké ticho.

A přesto v duši tohoto osamělého mnicha doutnal hluboký neklid. Ničila ho myšlenka, že si nechává říkat jménem, kterého není hoden. Z celého srdce volal k Matce dobré rady.

Hodiny pomalu ubíhaly. Najednou se Heřman Josef polekal. Celý chór byl plný světla. Na oltářích hořely všechny svíce. Zvláštní světlo plnilo pomalu chrámový prostor. Slyšel zvonění a zpěv ve své duši, jako by celé nebe sestoupilo na zem.

Boží ruka uchopila překvapenou duši svého služebníka do podivuhodného světla. „Můj

zná až příliš dobře chuť utrpení: »Je možno říct, že zde budou vždy důvody k lásce, protože vždy zde bude utrpení, které je třeba tišit. A naopak vždy bude existovat utrpení, aby vždy bylo možno milovat ve víře a naději v očekávání definitivního zakončení dějin, paruzie, kdy bude všechno doplněno Láskou a kdy zůstane již jen Láska (srov. 1 Kor 13,8. 13). V čase pozemského putování křesťané nemohou a ani nesmějí zlenivět egoistickým životem, který přináší jen uspokojení; musí tihnout k tomu, aby se ustavičně rozhlíželi po světě, tak aby mohli být blízko těm, kteří trpí.«

*Eva Polaková
Rózaniec 10/98
překlad IŠ-*

Pane! Co žádáš po svém služebníkoví?“ volal kněz. Pak vystoupila ze světla Matka Boží, krásná a důstojná. Její oděv byl jako ze zlata a drahokamů a její koruna planula jako oheň. Po boku jí stáli andělé v oděvu z planoucího světla. Jeden z nich přistoupil k překvapenému mnichovi, vzal ho za ruku a přivedl ho k Matce Boží. V očích nebeské Matky bylo nekonečné množství dobra. Pak uslyšel andělský hlas:

„Neboj se nosit jméno Josef, protože v této hodině se tvoje duše zasnoubila se svatou Pannou.“ Tu zazněl i nádherný hlas Boží Matky:

„Nosíš mého Syna, jako ho nesl Josef do Egypta. Protože máš stejný úkol, smíš nosit i stejné jméno!“

Plameny sežehly tělo kněze, bolest pronikla jeho srdcem, a přesto byl plný nebeské radosti. Pokoušel se o odpověď, ale spoň jedno jediné slovo, ale to, co se stalo, mu zcela zavřelo ústa. Toho podivného světla pomalu ubývalo a okolí znovu pohltila temnota.

Heřman Josef vystoupil na věž a k překvapení celého konventu zazvonil ne na malý zvon, na který se zvonilo, ale na ten největší, zasvěcený Panně Marii.

ZLATÁ RŮŽE

Pater Anton seděl v zamyšlení před svým psacím pultíkem, když vešel Heřman Josef.

„Do mého smutného dne zazářil paprsek světla,“ zasmál se Anton. „Copak přinášíš dobrého?“

„Přináším ti růži!“ odpověděl Heřman Josef. „Podívej se, není krásná? Myslel jsem, že tohle krásné Boží stvoření rozjasní tvou celou. Potom jistě bu-

dou iniciály v graduálu, na kterém pracuješ, ještě krásnější!“

„Děkuji ti, Josefe! Jsi dobrý. Možná, že mi tvoje růže pomůže v práci. Často nad tím sedím bezradně, nevím, jak dál.“

„To bude dobré!“ těšil ho Heřman Josef. „Už jsi k mnoha knihám maloval iluminace, nádherná písmena, ze kterých jsou celé obrazy. Víš, která malba se mi nejvíce líbí?“

„Určitě vánoční iniciála, velké písmeno P, z nadpisu Puer natus est nobis – Dítě se nám narodilo, tam jsem namaloval jesličky, Marii a Josefa i anděly.“

„Ne, nejkrásnější bylo J z neděle Jubilate! Jubilate Deo omnis terra – celá země ať chválí Boha. Ano, v této knize to je! Ach, to je krásné! Hrající andělé, zpívající ptáci, květiny, lidé – všechno se spojuje ve chvalo- zpěvu na Stvořitele.“

„Já jsem to jen namaloval, myšlenku mám od tebe. Ale teď mi můžeš zase poradit! Podívej, jsem u svátku Nanebevzetí Panny Marie. Gaudeamus omnes in Domino! – Radujme se všichni v Pánu! Co mám udělat s velkým G, Josefe? Napadlo mne, že by tam mohl být anděl s kadidelnicí a nahýbá se dolů. Co si o tom myslíš?“

„To je sice slavnostní, ale moc vážné, málo radostné!“ mínil Heřman Josef. „Zkus do toho písmene vplest růži. To je ono, už jsem na to přišel! Růže je ta pravá pro slavnost Nanebevzetí Panny Marie! Maria je nádherná růže, která vykvetla mezi trním na této zemi. A Bůh si ji vzal k sobě do nebeské zahrady, jako nejkrásnější pozemský květ. Namaluj tam růži, Antone, zlatou růži. Počkej, něco ti přinesu ukázat!“

Když se pater vrátil, nesl v rukou kalich se třemi růžemi.

„Tady jsou ty zlaté růže. Mistr, který v Kolíně dělá schránu pro Tři krále, je nechal vyrůst z kovu. Takové nenajdeš na celém světě!“

„To bude opravdu ta nejkrásnější iniciála pro mou knihu!“ řekl umělec a stiskl mu ruku.

Heřman cítil radost. „Maria, růže!“ šeptaly jeho rty. Pomalu šel do klášterní zahrady, ve které kvetlo nespočetné množství nádherných růží. „To je pozdrav od naší nebeské Matky!“ radoval se kněz. „Jako nádherným světlem je zalité naše údolí, plné růží a lilii.“ V jeho duši zněly nádherné tóny chvalozpěvů. „Zima už je pryč, deště přestaly a květiny už nádherně kvetou. Vinice jsou plné květů a tě vůně je plný vzduch. Bože, děkuji ti za tu nádheru, kterou jsi stvořil!“ Radost v jeho srdci rostla. Heřman šel do klášterního kostela, poklekl před obrazem Matky Boží a snažil se svou radost vyádnit slovy. Ale nedařilo se mu to. To, čím bylo naplněné jeho srdce, se prostě nedalo vyjádřit. Naplnila ho radost a blaženost, která se nedá popsat lidskými slovy. Od té doby, co měl v kostele zjevení Matky Boží, ho naplňovala taková radost, že si myslel, že to už nevydrží, že zemře.

Najednou se začaly kostelem nést zvuk varhan. Nejprve zněly jemně a tiše, ale postupně nabývaly na síle a radosti, až byl celý chrám naplněný jásavými tóny. Byl to pater Rupert, velký mistr varhaník. Heřman Josef poslouchal tu nádhernou hudbu a jeho srdce s ní souznělo. Tam, kde scházejí slova, člověk zpívá a hraje. Heřman šel do své cely, vzal si do ruky pero, pomodlil se jeden Zdrávas a začal psát o tom, co naplňovalo jeho duši a srdce.

Hodina za hodinou ubíhala. Zapadající slunce barvilo zeď v jeho cele. Konečně Heřman odložil pero, do ruky vzal popsaný list a šel do místnosti iluminátora.

„Růže je hotová!“ vítal ho šťastně pater Anton, který právě odkládal štětec. S tichým úžasem pozoroval Heřman Josef krásný obrázek.

Pokračování příště

Naléhavá výzva sv. Otce

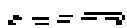
„Církev vyznává pravdu o Božím milosrdenství zjevenou v Ukřižovaném a Zmrtvýchvstalém a hlásá ji různým způsobem. Nad to se snaží, aby se uskutečňovalo milosrdenství člověka k člověku. Vidí v tom neustálý předpoklad snahy o lepší a lidštější svět dnes i zítřka. Přesto Církev nesmí nikdy, v žádném okamžiku a v žádném úseku dějin, zvláště v tak kritické epoše, jako je současná, zapomenout na **volání o Boží milosrdenství** před mnohotvárnými podobami zla, které hrozivě tíží lidstvo... Čím víc vědomí lidí podléhá zesvětštění a ztrácí samotný význam slova „milosrdenství“, čím víc se vzdaluje od Boha a tím i od tajemství milosrdenství, tím víc má Církev právo i povinnost „naléhavým voláním“ (Žid 5, 7) volat k Bohu o milosrdenství... Musí vzývat Boha o milosrdenství, jehož zjevení v kříži a zmrtvýchvstání, ve velikonočním tajemství vyznává a hlásá. Toto tajemství nejdokonaleji obsahuje zjevené milosrdenství, onu lásku silnější než smrt, silnější než hřích a každé zlo. Onu lásku, která člověka **pozvedá i z nejhlubšího pádu a osvobozuje ho i od nejhorších hrozeb**. Současný člověk tyto hrozby cítí... Dává si úzkostnou otázku, jak řešit úžasná napětí nahromaděná ve světě a zasahující do života lidí. Nemá-li mnohdy odvahu vyslovit slovo „milosrdenství“ anebo jako nevěřící nenalézá žádný tomu odpovídající výraz, musí je tím důrazněji pronést Církev, a to nejen jménem svým, nýbrž jménem všech lidí dneška.

Je tedy nutné, aby vše, co jsem řekl v tomto listě o milosrdenství, se stalo **nepřetržitou výzvou k vroucí modlitbě, k volání k Božimu milosrdenství** pro potřeby člověka ve světě dnes... I kdyby bezpráví ve světě nad právem zvítězilo, i kdyby si dnešní lidstvo zasloužilo pro své hříchy novou „poto-

pu“, jako si jí zasloužila generace Noemova, utíkejme se k otcovské lásce, zjevené nám mesiánským posláním Krista a vrcholící v jeho kříži, v jeho smrti a zmrtvýchvstání. Utíkejme se skrze Krista k Bohu, pamětlivi Mariiných slov v Magnificat, hlásajících milosrdenství „od pokolení do pokolení“. Vyprošujme Boží milosrdenství pro „pokolení“ dneška. Církev, která usiluje podle vzoru Marie být lidem Matkou, vyjadřuje touto prosbou svou matefskou péči a svou upřímnou lásku. Odtud ta **velká nutnost modlitby...**

Ve jménu Ježíše Krista, ukřižovaného a zmrtvýchvstalého, v duchu jeho mesiánského poslání dál pokračujícího v lidských dějinách, pozvedněme své hlasy a prosme, aby se v tomto dějinném úseku ještě jednou zjevila ona láska, kterou Otec má a která se působením Ducha svatého ve světě zřetelně jeví a ukazuje se silnější než jakékoliv zlo. O to prosme na přímlovu Té (Marie), která „milosrdenství od pokolení do pokolení“ nepřetržitě hlásá...

Jan Pavel II., Dives in misericordia

Na Velký pátek začíná známá nověna k Božimu Milosrdenství, jak o ni žádal Božský Spasitel ve svých zjeveních blahoslavené Faustyně Kowalské (+1938). Končí v sobotu před první nedělí po Velikonocích, kterou Pán Ježíš určil jako **svátek Božího Milosrdenství.**

Nověnu tvoří modlitba **korunky k Božimu Milosrdenství** po oněch devět dnů. V září 1935 řekl Spasitel Faustíně:

„Ta modlitba je na usmíření Božího hněvu. Budeš se jí modlit... na růženci tímto způsobem: Nejdříve se pomodlíš jednou Otčenáš, Zdrávas a Věřím v Boha, potom na zrnkách růžence pro Otčenáš se pomodlíš

následující slova: „Věčný Otče, obětují Ti Tělo a Krev, duši a božství tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána Ježíše Krista na smír za hříchy naše a celého světa.“

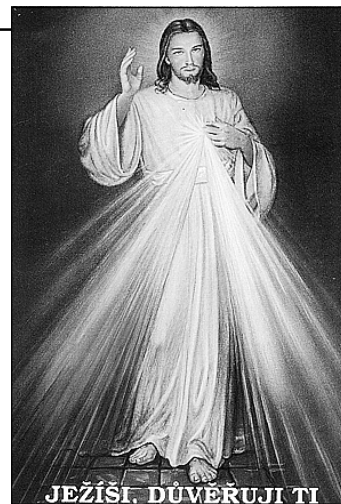
Na zrnkách pro „Zdrávas“ se pomodlíš: „Pro jeho bolestné utrpení smiluj se nad námi a nad celým světem.“

Na zakončení se pomodlíš třikrát tato slova: „Svatý Bože, Svatý Silný, Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi a nad celým světem.“

Jindy uslyšela blahoslavená Faustina v duši tato slova: „Modli se neustále tu korunku, kterou jsem tě naučil. Kdokoli se jí bude modlit, dosáhne velikého milosrdenství v hodině smrti. Kněží ji budou podávat hříšníkům jako poslední záchranný prostředek. I kdyby byl hříšník velmi zatvrzelý, jestliže jen jedenkrát se pomodlí tu korunku, dosáhne milosti mého nekonečného milosrdenství. Chci, aby celý svět poznal moje milosrdenství. Nepředstavitelné milosti toužím udělit těm duším, které důvěřují v mé milosrdenství.“

Ovšem nejzákladnější složkou úcty a pobožnosti k Božimu Milosrdenství je **důvěra**. Neboť Pán Ježíš řekl: „Milosti mého milosrdenství se čerpají jediným prostředkem, a tím je důvěra. Čím více duše důvěřuje, tím více obdrží.“ Všechny formy pobožnosti k Božimu milosrdenství mají tím větší hodnotu, čím větší důvěru vyjadřují.

Druhým nezbytným prvkem je činná láska k bližnímu, **prokazování milosrdenství**. Pán Ježíš sestře Faustyně řekl: „Požaduji... skutky milosrdenství, pramenící z lásky ke mně. Milosrdenství máš prokazovat vždy a všude. Od toho neexistuje žádná výmluva ani ospravedlnění.“ A dále určil způsob, jak milosrdenství uskutečňovat: skutkem, slovem, modlitbou; duchovní milosrdenství je záslužnější. A varoval: „Pokud duše neproказuje milosrdenství žádným způsobem, nedosáhne

mého milosrdenství v soudný den.“

O svátku Božího Milosrdenství řekl Spasitel bl. Faustyně: „Toužím, aby svátek Milosrdenství byl útočištěm a úkrytem pro všechny duše a zvláště pro ubohé hříšníky. V tom dnu jsou otevřeny útroby mého milosrdenství, vylévám celé moře milosti na duše, které se přiblíží ke zřídлу mého milosrdenství. Duše, která (v tom dnu) přistoupí ke sv. zpovědi a sv. přijímání, dosáhne úplného odpuštění vin a trestů. V ten den jsou otevřena všechna stavidla Boží, přes která plynou milosti... Svátek Milosrdenství vyšel z mých útroby, chci, aby byl slavnostně slaven první nedělí po Velikonocích... **Lidstvo se nedočká pokoje, dokud se neobráti k zřídлу mého milosrdenství.**“

(Citujeme z brož. „Znamení doby“, kterou vydala Malice cyrilometodějská s.r.o. v Olomouci. První vydání vyšlo ještě za komunismu jako samizdat se schválením kardinála Františka Tomáška. Sestry kongregace Matky Božího Milosrdenství, jsou již v ČR a vydaly obrázky s novějším překladem, který má také imprimatur. Dnes jsme použili starší verze proto, že téměř všichni čtenáři Světla ji znají už dávno. Protože ve spěchu dnešního života se snadno přehlédnou i věci důležité, považujeme za službu čtenářům připomenout jim nověnu k Božimu Milosrdenství jako záležitost opravdu velmi závažnou.)

POKÁNÍ

Jsme svědky toho, jak se hledají nejrůznější způsoby k ozdravení a prohloubení náboženského života – a života vůbec. Vyvíjejí se činnosti a podněcující iniciativy na všech stranách. A čím jsou viditelnější a „hmatatelnější“, čím více pohybu a hluku, tím více se má za to, že „to je ono“. Ale zdá se, že to je hluboký omyl. Skutečný život působí ve skrytosti.

To platí i o pokání. Sv. Pavel pranýřoval křesťany (židokřesťany), kteří přijímali dále obřizku, zdůrazňoval, že k ospravedlnění nestačí vnější skutky a vnějškové zachování Zákona: dnes by pranýřoval dnešní věřící: kolik jich přišlo na „popelec“, ale jak se potom hned kostely vylidnily. Kolik jich přišlo k velikonoční zpovědi, ale jak se to vůbec neodráží v životě v rodině – vládne tam nadále neláska, nevraživost, ve veřejném životě dále vládne sobectví a bezohlednost. Ani dnes by sv. Pavel nestačil nabádat k vnitřnímu pokání, skrytému, ale plnému síly. Vejít do svého pokojíčka, ve skrytosti – levice neví, co dělá pravice. Pokání, které je pravdivé, opravdové. Vnitřní pokání.

Je nutné si to důležité slovo objasnit. Vnitřní pokání je pokání, při kterém je zasaženo srd-

ce. Především vědomím hříchu: co je to hřích, jak dopadá na Ježíšovo Srdce. Kdo si to neuvědomuje, zasadí jen mechanicky svůj hřích do výčtu, který řekne ve zpovědi. Nanejvýš bude chvíli přemýšlet, jak by to řekl, aby... Jinak se ho ten hřích už dál víceméně netýká. Protože se ho ani nedotýká!

Právě tady je kus největší práce v přípravě ke sv. zpovědi: prožít, uvědomit si povahu hříchu, aby to opravdu zasáhlo naše srdce. Jinak může být zpověď – a celé pokání – jen formální.

Jenže – jak dosáhnout toho „zasažení“ svého srdce? Nejde jen o nějaké city, jaké se ozvou třeba při pohledu na zbožný obrázek „plný krve“. Jde o to, opravdu vědět, či krev byla prolita – a za čí hřích! Jde o to, uvědomit si, KDO JE BŮH. Jeho velikost a slávu – a jeho utrpení... Čeho jsem se to hří-

chem opovážil, co jsem si to dovolil!

Je možno toho dosáhnout bez modlitby? A je možno toho dosáhnout bez soucitu s druhými? A je toho možno dosáhnout, aniž bychom odevzdaně přijali bolest a námahu a utrpení?

Až bude naše srdce zasaženo poznáním dosahu naší viny, dojde i k druhému zásahu: z prožitku lásky k dobrému Bohu a lítosti nad hříchem musí vyplynout předsevzetí změnit se, udělat vše, co je v našich silách, aby se hřích už nikdy neopakoval. V duchu pokání za hřích něco obětovat.

Když to vezmeme opravdově, kolik práce bude třeba na nás vykonat! A ne cítit se po zpovědi „kvit“ se svým Bohem! „A mám zase na měsíc, na rok pokoj!“...

Každá svátost smíření je šokující událost: Stvoření vesmíru nestálo Boha tolik jako jeho

odpuštění nám: stálo ho to život, všechnu krev!

Ztratili jsme, úplně jsme ztratili pojem pokání. Protože s vírou se vytrácí i láska... Konzumní způsob života nám odňal schopnost sebezáporu, oběti. Tady je ta „horká kaše“, kterou obcházíme tisícerými aktivitami a snahami „pozvedat náboženský život.“ Ztrácíme smysl pro oběť, pro kříž. Jak potom mají být účinné naše modlitby za kněžská a řeholní povolání, když svým příkladem nevychováme k obětem?

Bůh povolává celé zástupy nadšených na svou vinici – a také jdou, přicházejí. Jenže dále by musel dělat zázrak na zázrak, aby neodcházel, když se žádá oběť a odříkání a nadšení opadáva... Zatím co my už od dětství jsme se tak málo učili zapírat!

P. Angelik Mička OP
(zkráceno)

PROSÍME O DUCHOVNÍ POMOC pro přítele Vojtěcha, tatínka pěti dětí (nejstarší 14 let, nejmladší 1,5 roku). Má rakovinu žaludku, z lékařského hlediska je stav beznadějný, ale u Boha je možné všechno, proto vás naléhavě prosíme o modlitbu.

Přátelé ze studií

Bílá sobota

Den mezi Ježíšovou smrtí a zmrtvýchvstáním byl první mariánskou sobotou v dějinách spásy. Je to den hluboké tiché bolesti a smutku Matky Boží. Letos připadá Bílá sobota na první sobotu měsíce dubna. Předkládáme svým čtenářům smírnou modlitbu, která získala církevní imprimatur v diecézi Limburg 25. února 1965.

Dnešní den se obracíme k tobě, nebeská Matko, abychom v modlitbě činili pokání a dostičinění za všechny urážky, jakých se dostalo tvému Synu, tobě a tvému Neposkvrněnému Srdci.

Tak mnoho lidí tě potkává s lhostejností, nevděčností, ano i s odmítáním a nepřátelstvím; tak mnozí odmítají tvé

přednosti, tak mnozí tupí vykupitelský čin tvého božského Syna svým hříšným životem. Tato neucta bolestně zraňuje do hloubi tvé Srdce.

Kéž je nám dopřáno, abychom svou úctou a láskou odčinili všechno, co způsobila lhostejnost, nepochopení a zloba.

Přijali jsme jednorozeného Syna věčného Otce a tvého je-

diného Syna ve svatém přijímání. V něm a s ním tě chválíme a vebíme. Proud lásky, který pramení z jeho Božského Srdce, kéž tě naplní nebeskou radostí, abys mohla zapomenout na všechny křivdy, kterých se ti od lidí dostalo.

Svou úctu a lásku spojujeme v důvěře s prosbou. Jako ti tehdy byl svěřen lidský život Kristův, tak nyní opatruj jeho tajemné tělo, svatou Církev.

Vypros všem národům mír, hříšníkům obrácení a celému světu život v křesťanských ctnostech.

Pamatuj především na národy Východu, které tě kdysi uctívaly na ikonách a naléhavě po-

třebují tvé přimluvy u Božího trůnu.

Byly spolu s celým světem zasvěceny tvému Neposkvrněnému Srdci. Vypros jim náboženské obrácení, které jsi slíbila, jestliže budeme věrně uctívat tvé Srdce.

Doporučujeme celé lidstvo s jeho nářky, bídou a nouzí znovu tvému starostlivému mateřskému Srdci.

Přenes nás přes bouře a zmatky tohoto času. Skryj nás přede všemi lidskými i satanskými nástrahami svou starostlivou láskou ve svém mateřském Srdci.

Amen.

Překlad -Iš-

HELMUT SCHÜLLER ZBAVEN FUNKCE

Vídeňský arcibiskup zbavil úřadu generálního vikáře svého dosavadního dlouholetého spolupracovníka Helmuta Schüllera. Schüller je známý svými ostrými výpady proti biskupu Kurtu Krennovi ze Sant Pölten. *Radio Vaticana*

CÍRKEVNÍ ŠKOLA PŘIPRAVUJE ROMSKÉ ŽURNALISTY

Praha: Kurs pro romské novinářky a novináře je jedním z programů Vyšší odborné školy publicistiky v Praze. Prvních osmnáct absolventek a absolventů obhajovalo své závěrečné práce ve středu 17.2. Vyšší odborná škola publicistiky je církevní školou zřízenou roku 1996 Arcibiskupstvím pražským, v jejím čele stojí od samého počátku PhDr. Květa Neradová. V letošním akademickém roce zde, kromě absolventů zmíněného kurzu, studuje 160 studentek a studentů. *-čbk-*

EUTANAZIE NEPŘÍPUSTNÁ

Biskup Elio Sgreccia, viceprezident Papežské akademie pro život, prohlásil na zasedání této instituce, že eutanazie a sebevražda za lékařské asistence jsou těžké zločiny proti životu. Biskup označil lékaře, kteří se toho účastní, za katy zoufalých lidí. Podle jeho slov má lékař přímou odpovědnost za tyto zločiny, ať už pomáhá pacientovi umřít, nebo asistuje při sebevraždě. Biskup vyzval zdravé síly společnosti, aby se postavily proti takovému zkracování života a udělaly všechno možné, aby nevyčleťitelně nemocným ulehčily jejich bolestný úděl tak, aby mohli důstojně strávit poslední úsek svého života. *-IV-*

Týdeník Světlo naleznete na Internetu na adrese

http: //www.ova.inecnet.cz/svetlo
e-mail: svetlo@ova.inecnet.cz

POUTNÍ SLAVNOST

v chrámu Zvěstování Páně ve Šternberku
ve čtvrtek 25. března 1999

Dopoledne pouť kněží

9.30 – mše sv. – hlavní celebrant generální vikář mons. Milán Kouba
11.00 – katecheze Opomíjený Otec
Dr. Ctirad Václav Pospíšil OFM

Odpoledne farní pouť

17.30 – modlitba radostného růžence
18.00 – mše sv., zasvěcení farnosti Panně Marii, Te Deum, svátostné požehnání
Srdečně zve farnost a děkanát Šternberk
P. Josef Červenka, ŘKF Šternberk

PAPEŽ ZACHRÁNIL ŽIVOT VRAHA

Darell Mease, který byl pro trojnásobnou vraždu odsouzen k trestu smrti, děkuje za svůj další život papeži. Po přímé a osobní žádosti Jana Pavla II. změnil guvernér státu Missouri Mel Carnahan trest na doživotní žalář. Vatikán vyslovil nad tímto humanitním gestem uspokojení.

SPOR O KRISTA

Polemika o fotografii, která představuje Krista jako homosexuála, dostala se do švédského parlamentu. Přes protesty křesťanských demokratů a konzervativců odmítla sociálně demokratická předsedkyně parlamentu zakázat výstavu s touto fotografií v prostorách parlamentu. *-sks-*

DOKUMENT O ETICE V MÉDIÍCH

1.–5. března zasedala papežská rada pro sdělovací prostředky. Hlavním programem

DUCHOVNÍ OBNOVA PRO LAIKY

Pořádá katolický institut Miles Jesu Brno
Pro svobodné i ženaté muže
od 17 do 35 let

Termíny: 30. 4. - 2. 5. 1999

Téma: „Mistře, co dobrého mám udělat, abych dosáhl věčného života?“ (Mt 19,16)

Přihlášky a informace:

Miles Jesu, Kamenná 59, 639 00 Brno
Tel: 05/43 21 52 65
E-mail: mjbrnomen@brn.czn.cz

Sestry premonstrátky z Doksan přejí a vyprošují požehnané prožití svátků naší spásy a upřímně děkují za všechny dary na opravu kláštera.
Č. ú. 2079120257/0100 KB Roudnice n. L.

„Bůh uděluje pravý duševní pokoj těm,
kteří se na Něho obracejí.“
M.M. Alfonsa

Děvčata,
přemýšlíte o povolání? Přemýšlíte o smyslu svého života? Nevíte, kterou životní cestou se dát? Přijďte na setkání s našimi mladými sestrami z Čech a Slovenska, které se uskuteční v poutním domě „Emauz“ v Klokotech u Tábora od 16. do 18. dubna 1999.

S sebou přineste spacák, pantofle a dobrou náladu. Srdečně vás zveme a těšíme se na setkání s vámi. Prosíme, přihlaste se předem na adresu:

Sestry Nejsvětějšího Spasitele
Staroklokotská 1
390 03 Tábor – Klokoty
tel. 0361/325 84

zasedání byl dokument o etice sdělovacích prostředků. Dokument bude zveřejněn v nejbližší době. Tato papežská rada vznikla z iniciativy Jana XXIII. 22. února 1959. Na pozvání rady se v únoru sešlo ve Vatikáně 50 zástupců různých televizních společností k jednání o obsluze slavností spojených s Jubilejním rokem 2000.

RÁDIO VATIKÁN PRO VELKÉ JUBILEUM

Rádio Vatikán zajistí pro rok 2000 zvláštní frekvence a levné přenosné přijímače, které budou moci zahraniční poutníci a turisté v roce 2000 využít z organizačních a informačních důvodů na území města Říma. Tímto způsobem bude možno regulovat pohyb poutníků. *kai*

BOHOSLUŽBY NA HOŘE MATKY BOŽÍ U KRÁLÍK

Poutní sezóna na Hoře Matky Boží u Králík začne letos **4. dubna 1999** na Hod Boží velikonoční mši svatou v **10.00** hodin a uzavřeme ji **1. 11.** Tento rok je zároveň přípravou na Velké jubileum roku 2000 a současně také na významné výročí našeho mariánského poutního místa – 300 let od jeho založení.

Od Velikonoc až do 1. listopadu budou o nedělích pravidelně bohoslužby v **10.00** hod. a v **15.00** hod.

Dále od **1. 5. 1999** až do **1. 11. 1999** bude pro poutníky sloužena mše svatá také každou sobotu v **15.30** hod. Pro větší předem ohlášené skupiny poutníků jsou možné bohoslužby v poutním chrámě podle dohody. Návštěvníci mariánské svatyně si mohou v restauraci Poutního domu zakoupit občerstvení.

Ve středu **12. 5. 1999** přivítají věřící a duchovní správa ve **13.00** hod. putovní sochu Panny Marie z Nazareta. Ve **14.00** hod. bude v kostele Panny Marie Nanebevzaté sloužena mše sv. a poté bude na své pouti pokračovat do Ostravy.

Hlavní poutní slavnost se koná v neděli **15. 8. 1999** na svátek P. Marie Nanebevzaté. Hlavní mši svatou bude celebrovat v **10.00** hod. královéhradecký biskup O. Dominik Duka OP. V předvečer této slavnosti – v sobotu **14. 8.** – se mohou věřící ve **20.00** zúčastnit světelného průvodu.

Otcové redemptoristé se těší na všechny poutníky a rádi jim duchovně poslouží.

Duchovní správa při pout. kostele P. Marie Králíky, okr. Ústí n. Orl.

DIES DOMINI – DEN PÁNĚ

ZÁVĚR

81. Duchovní a pastorační bohatství neděle, jak je Církvi svěčila tradice, je skutečně velkolepé. Neděle v plnosti svého významu a implikací je v jistém smyslu shmutím křesťanského života a jeho předpokladem. Chápeme tedy, proč Církvi leží na srdci zachování dne Páně a zůstává v rámci církevní kázně řádnou povinností. Nelze se však na ni dívat jen jako na povinnost, ale musí se cítit jako potřeba hluboce vepsaná do křesťanské existence. Je skutečně životně důležité, aby se každý věřící přesvědčil, že nebude moci ani žít svou víru, ani se podílet na životě společenství, nebude-li se žít především svou účastí na nedělním slavení Eucharistie slovem Bo-

žím a eucharistickým chlebem. Když se v Eucharistii uskutečňuje ona plnost kultovní účty, kterou lidé dluží Bohu a kterou nelze srovnávat s žádnou jinou náboženskou zkušeností, pak se to zvláště působivě vyjádří v nedělním shromáždění celého společenství, které uposlechlo hlasu Zmrtvýchvstalého, který je svolává, aby mu jako svátostný zdroj vykoupení daroval světlo svého slova a výživu svého Těla. Milost pramenící z tohoto zdroje obnovuje lidi, život a dějiny.

82. A s tímto pevným přesvědčením víry doprovázeným vědomím, že ve slavení neděle je obsaženo i dědictví lidských hodnot, musí dnešní křesťané vystupovat proti nárokům kultury, která sice blahodárným způsobem prosadila požadavky zotavení

si je však vědom novosti a původnosti neděle, dne, kdy je povolán oslavovat spásu svou i celého lidstva. Jestliže je to den radosti a odpočinku, pak proto, že je to „den Páně“, den vzkříšeného Pána.

83. Tak chápáná a žitá neděle se stává přímo duší ostatních dní, a v tomto smyslu si můžeme uvést Origenův výrok, že dokonalý křesťan „má pořád neděli, pořád slaví den Páně“. (131 – Contra Celsum VIII, 22) Neděle je skutečnou školou, stálým návodem křesťanské pedagogiky. Tato pedagogika je nenahraditelná, zvláště v situaci dnešní společnosti, která se stále víc vyznačuje roztržitostí a kulturním pluralismem, jež neustále vystavují zkoušce jednotlivé křesťany jak jsou věrni zvláštním požadavkům své víry. V mnoha částech světa se rýsuje stav křesťanství v diaspoře, poznamenané situací rozptýlenosti, kde už se Kristovým učedníkům nedaří udržet bez obtíží vzájemné kontakty a kde se jim už také nedostává pomoci od struktur a tradic typických pro křesťanskou kulturu. V takovém problematickém prostředí je nezbytnou pomocí možnost setkat se v neděli s bratry ve víře k výměně darů bratrství.

Pokračování příště

Liturgická čtení

Neděle 28. 3. – Květná neděle

1. čt.: Iz 50,4–7
Ž 22(21),8–9.17–18a.19–20.23–24 Odp.: 2a
2. čt.: Flp 2,6–11
Ev.: Mt 26,14–27,66

Pondělí 29. 3. – Pondělí Svatého týdne

1. čt.: Iz 42,1–7
Ž 27(26),1.2.3.13–14 Odp.: 1a
Ev.: Jan 12,1–11

Úterý 30. 3. – Úterý Svatého týdne

1. čt.: Iz 49,1–6
Ž 71(70),1–2.3–4a.5–6ab.15+17 Odp.: 15a
Ev.: Jan 13,21–33.36–38

Středa 31. 3. – Středa Svatého týdne

1. čt.: Iz 50,4–9a
Ž 69(68),8–10.21bcd–22.31+33–34 Odp.: 14c.b
Ev.: Mt 26,14–25

Čtvrtek 1. 4. – Zelený čtvrtek

1. čt.: Ex 12,1–8.11–14
Ž 116(115),12–13.15+16bc.17–18 Odp.: srv. 1 Kor 10,16
2. čt.: 1 Kor 11,23–26
Ev.: Jan 13,1–15

Pátek 2. 4. – Velký pátek

1. čt.: Iz 52,13–53,12
Ž 31(30),2+6.12–13.15–16.17+25 Odp.: Lk 23,46
2. čt.: Žid 4,14–16; 5,7–9
Ev.: Jan 18,1–19,42

Sobota 3. 4. – Bílá sobota

1. čt.: Gn 1,1–2,2
Ž 104(103),1–2a.5–6.10+12.13–14b.24+35c Odp.: srv. 30
2. čt.: Gn 22,1–18 Odp.: 1
Ž 16(15),5+8.9–10.11
3. čt.: Ex 14,15–15,1 Odp.: 1a
Ex 15,1–2.3–4.5–6.17–18
4. čt.: Iz 54,5–14 Odp.: 2a
Ž 30(29),2+4.5–6.11+12a+13b
5. čt.: Iz 55,1–11 Odp.: 3
Iz 12,2–3.4bcd.5–6
6. čt.: Bar 3,9–15.32–4,4 Odp.: Jan 6,68b
Ž 19(18),8.9.10.11
7. čt.: Ez 36,16–17a.18–28 Odp.: Ž 42(41),2
Ž 42(41),3.5bcd; 43(42),3.4
Epištola: Řím 6,3–11
Ž 118(117),1–2.16ab+17.22–23
Ev.: Mt 28,1–10

a volného času, ale často je prožívá velmi povrchním způsobem a dává se svěst k formám zábavy, které jsou mravně sporné. Křesťan se v užívání nedělního klidu jistě cítí solidární s ostatními lidmi; zároveň

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.
Antifona	413	413	413	413	413	441	457
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	413	413	413	413	413	441	457
Antifony	417	422	426	431	435	442	458
Žalmy	921	936	950	965	981	442	458
Kr. čtení a zpěv	418	422	427	431	435	445	460
Antifona k Zach. kantiku	418	423	427	431	435	446	460
Prosby	418	423	427	431	435	446	460
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461

Modlitba během dne:

Hymnus	414	414	414	414	414	447	461
Antifony	415	415	415	415	415	447	462
Žalmy	926	940	955	971	987	448	462
Krátké čtení	419	424	428	432	436	451	465
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461

Nešpory:

SO

Hymnus	412	412	412	412	412	438	452	466
Antifony	416	420	425	429	433	439	453	466
Žalmy	916	930	945	960	976	992	453	466
Kr. čtení a zpěv	416	420	425	429	433	439	455	468
Ant. ke kant. P. M.	416	421	425	430	434	439	456	469
Prosby	417	421	426	430	434	439	456	469
Záv. modlitba	419	419	423	428	432	440	446	461
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	440	1242	1242

PŘEDSTAVUJEME...

LITANIE

Uspořádal P. Pavel Pankrác Křivý

Dotisk tematicky uspořádané sbírky. Obsahuje litanie k Nejsv. Trojici, k P. Ježíši a k Duchu sv. Následují litanie k obdobím a svátkům církevního roku, litanie pro různé příležitosti, litanie mariánské a ke svatým. Na závěr jsou zařazeny litanie užívané v různých řeholích, řádech a kongregacích. Sbíрка je určena pro soukromou pobožnost, pro kterou má kniha také církevní schválení.

Modlitba litaní zaujímá ve zbožnosti Božího lidu zvláštní místo. Její původ je velmi starého data. V církvi na Východě je dodnes litanie přímou součástí mešní liturgie. Byzantská bohoslužba je nazývá „*ekteniemi*“, což znamená nálehavou modlitbu. V západní liturgii vyjadřuje slovo „*litanie*“ střídavou modlitbu.

Tuto modlitbu, kterou nám bohatá církevní tradice předkládá, je třeba oprostít od pouhého formálního vyslovování jednotlivých invokací. Její hloubka totiž spočívá právě v tom, co se často při jejím užívání opomíjí – v rozjímání konkrétních tajemství, jež nám daná litanie předkládá. Tím se stane naší skutečně vnitřní modlitbou a posvěť náš duchovní život, který směřuje k věčné oslavě Boha.

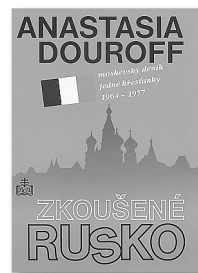
Kož. vaz., A5, 528 str., 235 Kč

ZKOUŠENÉ RUSKO

Anastasia Douroff

Autorka v tomto spisu předkládá svou životní zkušenost dcery ruského národa se sovětským komunismem. Předává nám nádeji křesťanky, která věrna své víře vždy odmítala pokušení zmalomyslnět. Čtenáři se tak přibližuje duchovní boj, který v této době ruský lid silně prožívá.

Cílem díla je ukázat události v Rusku z pohledu víry – jako Boží působení, které směřuje k očistě a pravé duchovní obnově ruského národa.

Brož., A5, 304 stran, 170 Kč

UPOZORNĚNÍ!

1. února 1999 bylo změněno telefonní číslo naší záilkové služby. Nové číslo má následující podobu: **068 / 550 04 31.**

 Placeno převodem
 706 035

Novinové výplatné

Odesílatel:

 Matice cyrilometodějská s. r. o.
 EXPEDICE
 Dolní nám. 24
 771 11 Olomouc 1